



VIII. évfolyam 8. szám
2007. június 18.

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem
hallgatóinak és
közalkalmazottainak lapja

→ Nagyszombati egyetem oklevele 1776-ból



Megtartva változunk

→ Árkövy József – Molnár Levente alkotása



Cikkeink

Csak az újság elektronikus változatában olvasható cikkek

Az alábbi írásokat a nyomtatott újságban nem, kizárólag lapunk webes változatában olvashatja. www.ujsg.sote.hu

Közalkalmazotti Tanács fóruma

Június 4-én dolgozói fórumot hívott össze a Közalkalmazotti Tanács. Az eseményről az újság 8. számának webes oldalán olvashatnak részletes beszámolót.

Felavatták a FOK Oktatási Centrumot

Örömmünkre gyűlték össze egyetemünk dolgozói, hallgatói és a meghívott vendégek április 26-án délután egy órakor. Az Európai Unió legmodernebb fogászati Oktatási Centrumát avatták fel a Szentkirályi utca 27-ben. A PPP (Public-Private Partnership) program keretében, négy milliárd forintból megvalósult, 12 ezer négyzetméteres épületben végre egy helyre kerülhetett a teljes fogászati vertikum, a betegellátás, az oktatás és a kutatás. Beszámolót olvashatnak és képeket nézhetnek az emlékezetes ünnepségről.

Érdemes? Nem érdemes? – a prémiumévek programról

A prémiumévek program azoknak a kollégáknak szól, akiknek a további foglalkoztatására nincs lehetőség vagy azért, mert az egyetemnek megszűnt az adott tevékenysége, vagy azért, mert az egyetemi költségvetés jelentős csökkenése miatt létszám-leépítési intézkedés vált elkerülhetetlenné. A programban azok vehetnek részt, akik legalább 25 év közszférában töltött jogviszonnyal rendelkeznek és **legfeljebb 5 éven belül előrehozott öregségi nyugdíjra vagy öregségi nyugdíjra jogosulttá válnak**, feltéve, hogy előrehozott öregségi nyugdíjra a programban való részvétel felajánlásakor még nem jogosultak, illetve csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíjban nem részesülnek. (Fontos megjegyezni, hogy ezek csak az alapvető feltételek.)

Testi-lelki állapotunkról

A tartós munkahelyi bizonytalanság, a társadalom közös érték- és normarendszerének hiánya, s az ennek következtében kialakuló krónikus stressz állapot az idő előtti egészségromlás és halálozás bizonyított rizikófaktor. Ez a legfőbb tanulsága annak a HUNGAROSTUDY EGÉSZSÉG PANEL (HEP) követéses vizsgálatnak, amelynek legújabb eredményeit februárban ismertették a sajtóval a Magatartástudományi Intézet munkatársai. Illetve itt olvashatják **Kopp Mária** professzor asszony írását az Összefogás a depresszió ellen című könyvről.

Csak weben olvasható hírek, események – röviden

Nyomtatott újságunk tartalmából

Klinika a klinikában. Betegellátás vállalkozási formában

Márciusban megalakult az egyetemünk 100%-os tulajdonában lévő Semmelweis Egészségügyi Kft. Segítségével vállalkozási formában hasznosíthatók az egészségügyi reform folyamán felszabadult szabad kapacitások. Az előkészületekről és az elképzelésekről a kft. ügyvezető igazgatója, **Bajtek Gyöngyvér** beszélt.

4-5. oldal

Csökkenő rezidensi keretszámok

Meglepőnek és meghatóknak találta **Karádi István** ÁOK dékán, hogy mennyire egységbe kovácsolta a négy orvosegyetem hallgatóit a rezidensképzés jövőjéért érzett aggodalom. Emlékezetes számára a március 7-i fórum, melyről lapunk is beszámolt. A sokakat felkavaró témáról ezúttal a dékán urat kérdeztük.

6. oldal

Külföldi hallgatók felvétele – nem többet, de még jobbat

Az idei tanév elején számolt be lapunknak a Külföldi Hallgatók Titkárságán történetekről az igazgató, **Kollai Márk** professzor. Ezúttal ismét felkerestük őt, hogy az újdonságokról érdeklődjünk. Az egyetem oktatási teljesítőképessége a felső határokat súrolja, ugyanakkor az államtól szerényen adagolt pénz kiegészítésébe besegít a külföldi hallgatók tandíja.

7-8. oldal

Hírek, események – röviden

10. oldal

Klinikaigazgatás után centrumszervezés

Egy évvel megbízásának lejártá előtt, július elsőjén távozik egyetemünkről **Farsang Csaba**, az I. sz. Belgyógyászati Klinika igazgatója. A rendhagyó döntés indoklásáért a professzorhoz fordultunk.

11. oldal

Nyár végétől működik a Diákcentrum

Néhány hónapos kihagyás után ismét megjelent a diákok kedvelt lapja, a Szinapszis. Elsőként a csúsás okairól tudakozódtunk egyetemünk Hallgatói Önkormányzatának elnökétől, **Szkalák Attilától**, aki a NET-beli új Diákcentrum beüzemeléséről és a HÖK gazdasági helyzetéről is beszámolt olvasóinknak.

13. oldal

Címlapon fent: Magyarországi egyetemről származó legkorábbi képesítő oklevél 1776-ból – cikk a 3. oldalon

Címlapon lent: **Molnár Levente** szobrászművész **Árkövy József**et ábrázoló egyengetű térplasztikája, mely a Magyar Képzőművészeti Egyetem és a Semmelweis Egyetem közös domborműpályázatának különdíját kapta 2006-ban. A mű avatása április 19-én volt a Fogorvostudományi Kar Oktatási Centrumában. Fotó: **D. Kiss Balázs**

Címlap: **Romvári János**

www.ujsg.sote.hu

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem és a TF-Fórum újságok jogutódja

A Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi-, Egészségtudományi-, Fogorvostudományi-, Gyógyszerésztudományi-, Testnevelési és Sporttudományi Kara hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Megjelenik kéthetente – ISSN 1586-6904

A szerkesztőbizottság elnöke és felelős kiadó: **Dr. Donáth Tibor** professzor (Anatómiai-, Szövet- és Fejlődéstan Intézet, 1094 Bp., Tüztöltő u. 58.) e-mail: donath@ana.sote.hu, telefon: **215-6920/3645**

Felelős szerkesztő: **Tolnai Kata** – telefon: **06-20-825-9747**, e-mail: ujsg@bkt.sote.hu
Szerkesztőség: 1085 Bp., Röck Szilárd u. 13., telefon/fax: 267-61-66 (üzenetrögzítővel)

A szerkesztőbizottság tagjai: **Dr. Voszka István** (ÁOK) T.: 4063, **Plichta Anikó** (EFK) T.: 486-5910, **Dr. Donáth Tibor** (FOK) T.: 3645, **Bubenják Máté** (GYOK) T.: 3073, **Végh László** (TF) T.: 487-9215, **Kún Éva** T.: 06-30-269-6302, **Márton Emőke** (DI) T.: 5286, **Dr. Szabóné Balogh Clarissa** (KK) T.: 5263, **Kaszap Balázs** T.: 3922, **Dr. Jákó Kinga** (SMIF) T.: 5247, **Kormos Andrea** (GFI) T.: 5247

Tördelés és web: **Szeberényi Ferenc** – Nyomdai munka: **Bodon Attila**
Full text internetes változat: <http://www.ujsg.sote.hu>, felelős: **Dr. Altdorfer Károly**

Fogorvosok Semmelweise

Időtlen múltból érkezett meg **Árkövy József** a rendhagyó domborműben a Szentkirályi utcába. Közvetlen szomszédságába annak az épületnek, ahol 1890-ben az első európai léptékű magyar fogászati intézet létesült, aminek ő lett a vezetője.



Rendhagyó dombormű rendhagyó alkotója **Molnár Levente** (képünkön) fiatal szobrászművész. A képzőművészeti és az orvosi egyetem közös pályázatára készítette ezt a munkát, mégsem számított díjazásra, hiszen nem felelt meg mindenben a kiírásnak az egyengetű térplasztika. Úgy is mondhatnánk, Árkövy rejtőzködve figyel a műbeli nyíláson, hogyan alakul az a munka, az a tudás, aminek gyarapítója, hazai elindítója volt. Csontos, vékony, intellektuális kéz és dús szakáll min-tázza itt Árkövyt. Az ablak és az alkotás formái mind-mind szimbolikusak. Képletes diadalív övezi a nagy fogászt. Az arc és a kéz ami él, ez a fontos, a többi, bár ott van, mégsem látható. A szeme sem. Persze, nem kifelé, hanem befelé figyel. A dombormű a róla elnevezett tanterem bejáratához került, hogy láthassa nap mint nap szeretett szakmája ifjú apostolait.

Tolnai Kata

Semmelweis Nap eseményei

Megemlékezés Semmelweis Ignác születésének 189. évfordulójáról

Június 29. (péntek) 9 óra Koszorúzás

Semmelweis Ignác szülőházánál
Helyszín: Semmelweis Orvostörténeti Múzeum (Budapest, I. ker., Apród u. 1-3.)

Ünnepi beszédet mond **Csetneki Julianna** kari vezető főnövér (Ápolásvezetési és Szakdolgozói Oktatási Iroda)

Koszorúzási ünnepség

Június 29. (péntek) 11 óra

Helyszín: Belső Klinikai Telep udvarán álló Semmelweis Ignác szobor
Ünnepi beszédet mond dr. **Machay Tamás** egyetemi tanár, igazgatóhelyettes (I. sz. Gyermekgyógyászati Klinika)

Semmelweis Napi ünnepség

Június 29. (péntek) 13 óra

Helyszín: Nagyvárad téri Elméleti Tömb Díszterem

Program

- A tanszékvezetésről leköszönő professzorok méltatása
- Professor Emeritus cím adományozása
- Kitüntetések átadása
- Vérdíj díjak átadása
- Rehabilitációs oklevelek átadása
- Docensi kinevezések átadása
- Pályázati és alapítványi díjak átadása

Ünnepi beszédet mond dr. **Papp Zoltán** egyetemi tanár, igazgató (I. sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika)

Tanévnyitó

Szeptember 2-án vasárnap, 10 órakor lesz a tanévnyitó ünnepség a Budapesti Kongresszusi Központban. A találkozás szép nyarat, jó pihenést és feltöltődést kíván az újság szerkesztőbizottsága. Következő lapzártánk: szeptember 4.

Hazatérés 231 év után

A Magyar Felsőoktatási Levéltári Szövetség a közelmúltban elhatározta, hogy egy digitális kiadványban közzéteszi a hazai felsőoktatásban valaha használatos oklevelek gyűjteményét. Az anyaggyűjtés során bukkant elő a Budapesti Corvinus Egyetem Entz Ferenc Könyvtár és Levéltárban (azelőtt Kertészeti Egyetem) egy 1776-ból származó, a nagyszombati egyetem orvosi karán kiadott oklevél. Hamarosan az is kiderült, hogy jelenleg ez a legkorábbi, magyarországi egyetemről származó képesítő oklevél.



Fotó: D. Kiss Balázs

■ Mészáros Tamás Tulassay Tivadarnak adta át az oklevelet

A Budapesti Corvinus Egyetem nagylelkű felajánlása folytán e becses dokumentum május 31-én visszatért oda, ahol eredeti-

leg kiadták, vagyis egyetemünkre. Az oklevelet dr. **Mészáros Tamás** rektor vezetésével a Corvinus Egyetem küldöttsége hozta át az Üllői úti tanácsterembe, ahol a májusi szenátusi ülés napirendje előtt, szép ünnepség keretében került sor az átadásra. Az értékes ajándékot egyetemünk az oklevélről készült, az eredetivel megegyező másolattal és egy 1833-ból származó, szőlőbirtok eladásáról szóló okirattal viszonzta, amelyeket dr. **Tulassay Tivadar** rektor úr adott át vendégeinknek. Az ünnepség vendégei voltak: dr. **Mészáros Tamás** rektor, Budapesti Corvinus Egyetem, dr. **Csemez Attila** dékán, Budapesti

Corvinus Egyetem Tájépítészeti Kar, Budai Campus Koordinációs Tanács elnöke, **Zámoriné dr. Németh Éva** külügyi dékánhelyettes, Budapesti Corvinus Egyetem Kertészettudományi Kar, dr. **Barta József** tudományos dékánhelyettes, Budapesti Corvinus Egyetem Élelmiszertudományi Kar, **Zalainé dr. Kovács Éva** igazgató, Entz Ferenc Könyvtár és Levéltár, **Osváth Zolt** levéltárvezető, Entz Ferenc Könyvtár és Levéltár, **Demeter Ákosné** egyetemi tanácsos, **Érszegi Géza** alelnök, Magyar Levéltárosok Egyesülete, **Zsidi Vilmos** elnök, Magyar Felsőoktatási Levéltári Szövetség és dr. **Monos Emil** professzor úr, a Semmelweis Egyetem Baráti Körének elnöke. A szóban forgó sebészmeisteri oklevelet **Leopold Mannowiz**, alsó-ausztriai születésű, 33 éves sebészmeister kapta, miután 1776. március 8-án és 9-én vizsgát tett az orvosi kar előtt. A dokumentumot a kar akkori dékánja, **Trnka Vencel** (az oklevélen Wenceslaus Trnka de Krzowitz), az anatómia mindössze 37 éves professzora látta el kézjegyével. A relikvia számunkra annál is értékesebb, mivel egyetemünk történetének rövid, mindössze hét éves nagyszombati időszakából roppant kevés irat maradt fenn, okleveleink közül pedig mindmáig egy 1831-es kiadású bába-oklevél számított a legkorábbinak.

Ez a mostani aktus nem csak egyetemeink, azon belül is levéltáraink együttműködésének szép példája, de élteti bennünk a reményt arra, hogy időről-időre előkerülhetnek, ahogy volt is rá eset, olyan értékes iratanyagok, melyeket korábban már elveszítettnek hittünk.

Dr. Molnár László levéltárvezető

Az egyetem gazdálkodása

Dr. Ivády Vilmos főigazgató az egyetemi gazdálkodás jelenéről és várható, ám jelenleg még nem kiszámítható jövőjéről beszélt a Baráti Kör májusi összejövetelén. Az elmondottakat természetesen beágyazta a tavaly decemberi törvénnyel indult egészségügyi reform intézményünkre tett hatásainak elemzésébe. A számadatokon túl a költségvetés elveit is ismertette. Ezek: transzparencia és teljesítményhez kötött keretgazdálkodás. A versenytársak, a budapesti egészségügyi intézmények azt szeretnék, ha csökkenne az egyetem egészségügyi ellátó kapacitása, s mint ahogy fogalmazott, az egészségügyi ellátó piac újraosztása zajlik jelenleg. Ennek a folyamatnak legnagyobb vesztese a Semmelweis Egyetem. Mert míg a városi kórházak kapacitása átlagosan a korábbi 95%-a, az egyetemké a korábbi teljesítmény volumenük 87%-a, addig a Semmelweis Egyetemé a korábbi ellátó kapacitása 83%-a lett – érvelt. Mindezt tetézi, hogy az egyetemetek kivették a progresszív ellátás alól, pontosabban a progresszivitás finanszírozása teljesen hiányzik a szisztémából. Mindezek eredményeképpen az egyetem forráscsökkenése (a tavalyihoz viszonyítva) megközelíti az 5 milliárd forintot. Ha időközben nem következik be valamilyen

pozitív irányú változás mind a külső finanszírozásban, mind az egyetem gazdálkodásában, akkor év végére a költségvetési hiány további 4-4,5 milliárd forinttal nő.

A karoktól kért és beérkezett racionalizációs javaslatok eddig 1,1 milliárdos megtakarítást ajánlottak, de ez kevés. A további megoldást jelentő lépést, az öncsonkítást ugyanakkor a rektor érthetően nem vállalja. A tervezett és elindított struktúra-átalakítási változások eredménye pedig leghamarabb fél-egy éven belül jelentkezhet.

Beruházások

A helyzet tehát kritikus, de a főigazgató fontosnak tartja, hogy a fejlődés ne rekedjen meg, mert hosszú évekre hátrányos helyzetbe hozná az egyetemet, ha leállítanák a tervezett fejlesztéseket. Kivált abban a helyzetben, amikor nem mindegy, hogy milyen felkészültségű szakembergárdával és infrastruktúrával lép az egyetem a hamarosan bevezetendő többbiztosítós rendszer versenyébe. Gazdasági társaságok alapításával már megteremtette az egyetem a szolgáltatási piacra lépés lehetőségét.

Az egyetemi főépület átépítését nem kezdik meg, de megvalósítják a Technológiai Transzfer Iroda NKTH-s pályázattal tervezett innovációs központját, a Mikszáth téri épület külföldi oktatás céljaira történő átalakítását, illetve a 900 fős PPP konstrukciós kollégium is megépül, és minden bizonnyal felépül a külső telep manuális ellátó központja is közel 12 milliárdos bekerülési összeggel döntően pályázati forrásból.

Tolnai Kata

Baráti Kör májusban

Dr. **Monos Emil** professzor emeritus megnyitja után dr. **Szabó Dóra** (Mikrobiológiai Intézet) számolt be a 17. ECCMID-ről, vagyis az Európai Klinikai Mikrobiológiai Társaság éves találkozájáról a Baráti Kör május végi összejövetelén. A konferenciának március 31. és április 3. között Münchenbe adott otthont, ahova a Baráti Kör anyagi támogatásával jutott el két intézetbeli kolléganőjével, dr. **Kristóf Katalinnal** és dr. **Korsós Erikával**. A negyvenhat országból érkezett szakmabeli érdeklődéssel hallgatta a fiatal kutató beszámolóját hármójuk legújabb kutatási eredményeiről. Természetesen lehetőség nyílt ismeretségek, szakmai kapcsolatok kialakítására is, melyek egyike – nagy valószínűséggel – egyhónapos külföldi meghívásban fog realizálódni.

Kondor

Klinika a klinikában

Betegellátás vállalkozási formában

Márciusban megalakult az egyetemünk 100%-os tulajdonában lévő Semmelweis Egészségügyi Kft. Segítségével vállalkozási formában hasznosíthatók az egészségügyi reform folyamán felszabadult szabad kapacitások. Az előkészületekről és az elképzelésekről a kft. ügyvezető igazgatója, Bajtek Gyöngyvér beszélt.

Az egyetem azzal a céllal hozta létre a kft-t, hogy megteremtse az egészségügyi ellátásban felszabaduló kapacitások piaci értékesítésének feltételrendszerét. Lehetőséget nyújtva ezzel arra, hogy klinikai környezetben – **az egyetem magas szakmai színvonalán – is tudjuk fogadni az ellátásért térítési díjat fizető betegeket.** A kft. nemcsak a betegellátás területén nyújthat minőségi szolgáltatásokat, hanem az Egyetem működésében is segítséget jelenthet a későbbiek során olyan, a jogszabály által megengedett szolgáltatások kialakításával, melyek a kft. működési keretein belül könnyebben megvalósíthatóak. E célok megfelelő megvalósításához jelent garanciát a kft. felügyelő bizottsága, melynek tagjai: prof. dr. **de Châtel Rudolf**, prof. dr. **Paulin Ferenc**, prof. dr. **Sótonyi Péter** és **Székely Györgyné** dr. – tájékoztat Bajtek Gyöngyvér. – Hangsúlyoznám, hogy nem privatizációról van szó.

Az elmúlt hónapok finanszírozási szabályainak átalakítása ugyanakkor nem teszi lehetővé azt, hogy minden egészségügyi ellátás OEP finanszírozással azonnal elvégezhető legyen, illetve számos esetben egy-egy beavatkozásra/kezelésre hosszú időt kell várni.

Abban az esetben, ha a beteg vállalja, hogy megtéríti az ellátást, úgy a klinikai szabad kapacitás kihasználásával várakozási idő nélkül megkaphatja a szükséges kezelést. Mi mindenben a jogszabályok szerint járunk el. Semmiképpen sem végzünk olyan tevékenységet, mely ütközik akár a szaktárca, az Egészségbiztosítási Felügyelet, az ÁNTSZ előírásaival. Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy minden esetben etikailag is a legnagyobb körültekintéssel járjunk el. A kft.-t éró esetleges támadás – akár az illetékes szervek, akár a sajtó részéről – ugyanis a Semmelweis Egyetemre ütné vissza. Hogy ennek veszélyét elháríthassuk, jogászunk teljes erőbedobással dolgozik. Hiszen ilyenfajta vállalkozási formára még nincs példa Magyarországon, a társ-egyetemek is csak a kezdeti lépéseket teszik ezen az úton. Ezért időbe telik majd, amíg minden pontosan kialakul.

Szakmai egyeztetéssel

– **Mi lesz a menetrend? A kft. határozza majd meg a fizetős egészségügyi szolgáltatások körét és azok árait?**

– Természetesen felmérjük, hogy milyen ellátásokra van leginkább igény és azokat



Fotó: D. Kiss Balázs

■ Bajtek Gyöngyvér

mennyiret kínálják jelenleg az egészségügyi magánintézmények. Ám a feladat ennél jóval összetettebb és csak a klinikákkal együttműködve, az egyetem érdekeit szem előtt tartva oldható meg. Ezért sorra látogatom a klinikavezetőket, hogy ismertetve ezt az új lehetőséget, együttgondolkodásra és -cselekvésre kérjem őket. Kizárólag közös erővel és szakmai egyeztetések után alakíthatjuk ki azokat a szolgáltatáscsomagokat, melyeket az ellátóhely adottságai, lehetőségei alapján térítés ellenében nyújthatunk a betegeknek. Komoly előrelépést jelenthetne, gyorsítaná a folyamatot, ha a klinikák konkrét ötlettel,

elképzelésekkel – hiszen ők ismerik legjobban saját szakterületüket, annak piaci pozícióját – keresnék meg a kft-t. Irodánk a központi épülettömbben található (1085 Budapest, Üllői út 26. Telefon: 459-1500/5131, 5121 mellék, E-mail: info@semmelweis.kft.hu). Nemcsak klinikák, hanem intézetek jelentkezését is várjuk, hiszen pl. a Magatartástudományi Intézet komplett szakmai programmal jelentkezett, amelyben olyan szolgáltatások is találhatók, amelyeket az OEP korábban sem finanszírozott.

Ezeknek az értékesítését az egyetem eddig nem végezte, hiszen, bár szakmai háttérrel rendelkezett, nem ez a feladata. A kft. viszont már szabadon hirdetheti az ilyenfajta szolgáltatásokat is.

– **A klinikákon, a másfajta tevékenység miatt, jóval bonyolultabban lehet majd létrehozni a fizetős betegellátást. Miképpen történik majd mindez a gyakorlatban?**

– Erre is mondok példát. Ha egy klinikán jól leválasztható részlegek, kórtermek állnak kihasználatlanul, akkor azokat a kft. díj ellenében kibérli és megfelelő színvonalra átalakíttatja – ehhez forrásokat, befektetéseket keres. Időközben a klinika vezetőivel, munkatársaival összeállítjuk a szolgáltatási spektrumot, a hozzá tartozó árlistát, valamint a személyzetet. Ezután már a kft. üzemelteti majd ezt a részleget – beleértve a hotel-szolgáltatást is – mint klinikát a klinikában. Mindez persze nem megy egyik napról a másikra.

– **Mennyiben módosulna a térítéses ambuláns kezelés, illetve vizsgálat?**

– A jogszabály szerint térben vagy időben el kell különíteni egymástól az OEP által finanszírozott szolgáltatásokat a magánrendelésektől. A járóbeteg rendelésnél ez a jelenlegi OEP rendelési időket megtartva délutáni és esetleg hétvégi órákat biztosít számunkra. Ettől eltérne a fogorvosi ellátás, mivel az új Oktatási Centrumban feltehetően tudna a kft. bérelni, működtetni önálló rendelőt, ahol akár egész nap fogadhatnának fizetős betegeket a kft.-hez tartozó fogorvosok. Nagyon fontos, hogy a kft. által használt rendelők – éppúgy, mint a térítéses kérvőbeteg osztályok – léteéről, az OEP-ellátástól eltérő különbségéről táblákkal, feliratokkal egyértelműen informálni kell az egyetemen megforduló betegeket.

Először a járóbeteg ellátáshoz kapcsolódó szolgáltatáscsomagokat dolgozzuk ki. Elsőként a szűrővizsgálatok, a CT, MR és labor-diagnosztikai eljárások értékesítését indítjuk

Csökkentett nyári kapacitás

Tulassay Tivadar rektor egy rádióknak azt nyilatkozta, hogy a nyári, általában csökkenő betegszám miatt abban az időszakban a hasonló profilú klinikák és osztályok nem működnek teljes kapacitással. Az elképzelések szerint egyes klinikákat teljes egészében, másokban teljes emeleteket zárnak be a nyári hónapokra. Az átalakítások óta mintegy ötmilliárd forinttal kisebb költségvetésből gazdálkodó egyetem így is próbál pénzt megtakarítani. A rektor elmondta: a betegellátási korlátozások már most is olyan mértékűek, hogy például a csípőprotéziseket beültető és csontdaganatokat kezelő Ortopédiai Klinika műtői a hónap második felében nem működnek, műtéteket ugyanis pénzühiány miatt nem végeznek.

el. Ezeket a szolgáltatásokat nem bírli, hanem – minimális jutalék fejében – közvetíti, valamint reklámozza majd a kft.

Szigorú elvárások

– **Hogyan áll össze a gyógyító-ápoló személyzet? A közelmúlt kényszerű létszámleépítésébe belekerült kollégáknak a kft. jelentheti majd a „menekülő útvonalat”?**

– Sajnálatos, hogy az egyetem sem kerülhette el a létszámleépítést. Ugyanakkor félrevezető lenne részemről azt kijelenteni, hogy az elbocsátott dolgozókat a kft. átveszi. Természetesen nem zárom ki annak lehetőségét, hogy némelyikük csatlakozik majd a csapatunkhoz. Szeretném, ha mindenki megértené, hogy nekünk az ügyfelek pénzéért olyan, minden szempontból (ellátás, gondoskodás, környezet, bánásmód) kiemelt szolgáltatást kell nyújtanunk, amellyel maximálisan elégedettek lesznek a betegek – különben elfordulnak tőlünk. Ebből következően nagyon sokat várunk el a hozzánk kerülő orvosoktól, ápolóktól, egyéb dolgozóktól, többek között el kell fogadniuk az Etikai Kódex előírásait. Ezért elsősorban az egyetemünkön lévő legkiválóbb szakembereket akarjuk megnyerni – a kiválasztásban az adott klinika által kijelölt vezető útmutatásai segítenek –, hiszen ez adja a Semmelweis Egészségügyi Kft-nek azt a plusz presztízt, ami miatt a betegek minket választanak, más hasonló cégekkel szemben.

– **A dolgozók nyilván a kft.-vel szerződnek majd. Milyen munkaügyi konstrukciónak gondolkodnak? Számlát adnának az orvosok?**

– Eleinte igen. Később már valószínűleg alkalmazzuk a dolgozókat. A cél, hogy piaci javadalmazást nyújtsunk a nálunk tevékenykedőknek, de ezért minőséget várunk el tőlük. Mivel először a járóbeteg-rendelést indítjuk el, ott határozzuk meg a rendelési idő alapján a számla ellenében adott bruttó összeget. Most dolgozunk az árképzésen, amelynél figyelembe vesszük az OEP-alapdíjat, a magánszférában alkalmazott árak átlagát és az adott szakorvos javaslatát. Ezekből áll össze a beteg által fizetendő tényleges térítési díj, valamint a kezelőorvosnak adott juttatás.

– **Feltehetően szakmanként változnak majd az óradíjak.**

– Így van. Ha például a pszichiátriai rendelésen csoportos foglalkozás van, akkor akár 35-40 ezer forintos bevételre is szert tehet a kft. Ezáltal értelemszerűen többet tudunk fizetni a szakorvosnak, mint – mond-

juk – egyetlen ambulánsan ellátott belgyógyászati beteg után, akinél esetleg óránként csak két vizsgálatra jut idő, s vizsgálatonként legfeljebb 6 ezer forintot kérhetünk a páciens-től. Hozzáteszem még, hogy a kft. minimális költséggel dolgozik majd, amit nagy részben marketingre fordítunk, hiszen betegeket kell toboroznunk.

Hogyan szerezzünk betegeket?

– **Igen, eddig még nem beszéltünk a keresleti oldalról. Vélhetően a szükséges teljesítményvolumen-korlát miatt várólistára került betegek közül lesznek olyanok, akik inkább fizetnek, csak hogy hamarabb ellássák őket. Ám nem mindenki teheti ezt meg.**

– Valóban nem, viszont az egyetem tudása, szakmai színvonala, híre garanciát nyújt arra, hogy azok a magánintézmények, amelyeknek nincs teljes spektrumuk a vizsgálatokra, az ellátásra, ideküldjék a betegeiket. A velük való kapcsolatfelvétel, az érdekeltség

Bajtek Gyöngyvér műszaki és igazgatásszervezői diplomája mellé most végzi Egyetemünk menedzserképzőjét. Munkahelyei: ÉPGÉP, MTM Kft. OEP. Negyedik éve dolgozik egyetemünkön, tanácsadóként kezdte dr. **Stubnya Gusztáv** stratégiai főigazgató mellett, részt vett a szervezeti átvilágításokban, a KÚT tanácsadó testületében, tevékenykedett dr. **Iványi Vilmos** gazdasági főigazgató mellett. Legutóbbi feladata az I. sz. Belgyógyászati Klinika rektori biztosi megbízása volt. Nagy örömmel fogadta rektor úr felkérését a kft. irányítására és az emeltszintű szolgáltatások megszervezésére. Új feladatkörében sokat segít neki orvos férje, kisfiuk 11 esztendő.

rendszer kialakítása a kft. feladata lesz, hiszen ezt nem végezheti el a klinikavezető, ő nem hálalhat a szolgáltatásokkal. Az egyetem híre sokkal vonzóbb vidéken, mint Budapesten, ezért bízhatunk abban: lesznek olyan betegek, akik a lakóhelyük szerinti intézményben kapott diagnózis után szeretnének szakvéleményt kérni egy nagy tekintélyű fővárosi egyetemi professzortól is. Nyitni akarunk továbbá az egészségpénztárak felé, lehetőségek adva tagjaiknak, hogy az oda befizetett összegből finanszírozhassák itteni ellátásukat. Eddigi tájékozódásunk szerint látható igény van újszülött-, illetve gyermekgyógyászati, valamint a felnőtteket érintő preventív szű-

résekre, továbbá a mentális eredetű panaszok kezelésére. Ezek mindegyikéhez kész klinikai háttér áll rendelkezésre, „csupán” a technikai lebonyolítást kell megszerveznünk. Visszatérnék még kicsit a preventív szűrésekhez, mert ezekből igény szerint különböző összetételű vizsgálati csomagot állíthatunk össze, szakorvosok közreműködésével. A Semmelweis névvel jó eséllyel versenyezhetünk az úgynevezett menedzserszűrések piacán is, egyre több cég nyújtja a számára értékes vezetőinek, munkatársainak ezt a fajta juttatást.

– **Az eddig említettek kapcsán azonban felvetődik egy jogi kérdés: mi történik, ha a beteg elégedetlen lesz az itt kapott bármilyen ellátással és a bíróságra megy? Ki tartja akkor a hátát?**

– A beteg velünk – és nem az egyetemmel – köt szerződést. Vita esetén – reméljük ilyen nem fordul majd elő – a kft.-vel pereskedik, amelynek van biztosítása a felelősségi körében végzett szolgáltatásokra. Ugyanezt a biztosítást megkívánjuk a nálunk megbízásos szerződéssel foglalkoztatott orvosoktól is.

Több-biztosítós rendszer szereplőjeként

– **A kormány egyelőre kitart a több-biztosítós rendszer bevezetése mellett. A kft. lát-e magának helyet ebben a pontosan még nem ismert struktúrában?**

– Abban reménykedem, hogy minél későbbre tolódik elindítása, mert így felkészülhetünk rá. Ha 2009 januárjában vezet be, akkor már lesz megfelelő tapasztalatunk, kapcsolati és szellemi tőkénk, amit természetesen tulajdonosunk, az egyetem is hasznosíthat majd. Addig azonban számtalan szerteágazó feladatot kell végrehajtanunk. Szeretnénk, ha 2008 közepére legalább 20 klinikán beindulna az emelt szintű ellátás. Megkezdjük az ÁNTSZ engedélyek beszerzését, közben különböző üzleti konstrukciókat dolgozunk ki a beruházásokhoz, és a szolgáltatáscsomagok összeállításával párhuzamosan felmérjük azokat a csatornákat, ahol tevékenységünket kommunikálni tudjuk. Egyrészt a klinikákon jelenleg is megforduló betegeket plakátokkal, szórólapokkal tájékoztatjuk, másrészt aktív marketing munkával vesszük célba azon szegmenseket, ahonnan ügyfeleket küldhetnek hozzánk (például háziorvosi rendelők, nagyvállalatok, stb.). Tervezzük, hogy szakmai konferenciákon ismertetjük meg magunkat, akár kiállítóként is, az egészségügyi szakmával. Készül saját honlapunk – addig is szerepelünk az egyetemi weboldalon –, portálunk remélhetően teljes körűen eligazítja majd az érdeklődőket az általunk nyújtott szolgáltatásokról és azok áairól. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy mindenhol saját, az egyetemétől jól megkülönböztethető arculattal jelenjünk meg. Mivel az egyetem nem fölözi le a kft. hozamát, tudunk pénzt fordítani erre. Kezdetben csak minimális haszonnal számolunk, később az osztályok beindulásával már a költségeink csökkeni fognak a bevételhez képest.

Tolnai Kata – Tóth Andrea

Raktori körlevél

A Semmelweis Egészségügyi Kft-t prof. dr. **Tulassay Tivadar** rektor május 9-i R-121/2007 számú körlevelében ajánlotta az egyetem munkatársainak figyelmébe. Írásában részletesen kifejtette mindazon körülményeket, melyek arra készítették intézményünket, hogy még időben reagáljon a nemkívánatos változásokra. Ennek egyik meghatározó lépése volt a kft. létrehozása, melynek tevékenysége komoly előkészítő munkát igényel, és várhatóan hosszabb távon lesz kézzelfogható anyagi eredménye. Ehhez a munkához bizalmat és segítséget kért a kollégáktól rektor úr, majd így fejezte be levelét: „Őszintén bízom abban, hogy intézményünk szakmai és emberi összefogással képes arra, hogy a Semmelweis Egyetem – minden átmeneti nehézség ellenére – olyan intézmény maradjon, ahol dolgozni és tanulni is örömet, biztonságot és büszkeséget jelent.”

t – a

Csökkenő rezidensi keretszámok

Meglepőnek és meghatónak találta dr. Karádi István ÁOK dékán, hogy menyire egységbe kovácsolta a négy orvosegyetem hallgatóit a rezidensképzés jövőjéért érzett aggodalom. Emlékezetes számára a március 7-i fórum, melyről lapunk is beszámolt. A sokakat felkavaró témáról ezúttal a professzor urat kérdeztük.

– A jelenlegi információink szerint annyit tudunk, hogy ígéretet kaptuk arra: ebben az évben még nem változik meg a rezidensképzési rendszer. Azonban azt sajnos már látjuk, hogy az őszi keretszámok jelentősen csökkentek – tájékoztat az ÁOK dékánja. – Ha visszatérünk az elmúlt évekre, azt vesszük észre, hogy fokozatosan apadt a belgyógyászati keretszám: 2002-ben még 60 volt, tavaly 47, az idén pedig már csak 25. Ekkora csökkentés, őszintén szólva, nem is érthető. Hiszen belgyógyász utánpótlásra azért mégiscsak szüksége lenne a hazai medicinának.

Uniós gyakorlat

– **Az említett 25-ös keretszám az egyetemre vonatkozik?**

– Igen, de országosan is hasonló mértékű a csökkenés. Ha ez így halad tovább, akkor pár éven belül nem lesz belgyógyász Magyarországon. S hasonló a helyzet például a nőgyógyászati szakmában is, ott általában 20 körüli keretszámot kapott eddig az egyetem – amelyhez e szakterületben négy ellátási körzet tartozik –, az idén viszont ennél már jóval kevesebbet.

– **A keretszámokban meghatározott rezidens képzését még finanszírozza az állam?**

– Az ideai támogatást még megígérte a HÖK-nek küldött levelében az egészségügyi tárca államtitkára. Hogy mi lesz később, azt nem tudjuk. Feltételezem, hogy azoktól a szakorvosjelöltektől, akik még ebben az évben kerülnek a rezidensképzésbe – a szerzett jog alapján – később sem vonják meg az állami finanszírozást. Hiszen nem lehet őket menet közben fizetésre kényszeríteni, ha nem számolhattak előre azzal, bírják-e majd egyáltalán ezt a terhet. Azért is furcsállom a rezidensképzés finanszírozásával kapcsolatos elképzeléseket, mert utánanéztam az uniós gyakorlatnak. Az EU hagyományos tagállamaiban a kezdő rezidensi fizetés minimum nettó 700 euró – ez nagyjából



■ Karádi István

170 ezer forintnak felel meg –, amelyet évente emelnek. Mindemellett a képzés a szakorvosjelöltnél nem kerül semmibe, kifizeti az állam. És nem tudunk arról, hogy változtatni akarnának ezen a szokáson, mert ezeknek az országoknak nyilván fontos, hogy legyenek fiatal szakorvosai. A hosszú távú vizsgálatok is azt igazolják, hogy a szakorvosképzésbe befektetett pénz másról jelentősen megtérül az államnak.

Népszerűtlen szakmák

– **A magyar egészségügyi kormányzat által megnevezett három hiányszakmában maradtak vagy emelkedtek a keretszámok?**

– Ebben az idén nincs változás. A keretszámok növelésének, szerintem, akkor van értelme, ha egyúttal a támogatási összeget is emelik. A jelenlegi állami finanszírozás mellett ugyanis a hiányszakmákban mindig maradnak üres rezidensi helyek, melyeket aztán a hazai orvosegyetemek egymás között megpróbálnak úgy elosztani, hogy azok valamiképpen betöltsődjenek. Ezekre a szakmákra csak akkor jelentkeznek majd többen, ha az eddiginél jelentősebb hozzájárulást kapnak.

– **Ön szerint milyen következményekkel járhat, ha a kormány a rezidensképzéssel kapcsolatban felvázolt változást – nevezetesen, hogy a hallgatóknak kell fizetniük képzésük költségeit és még fizetést sem kapnak – 2008-tól végrehajtja?**

– Fogalmam sincs. Nem tudom például, hogy miből fogják fenntartani magukat a szakorvosjelöltek, pláne, ha – teszem azt – a lakóhelyüktől távol van a rezidensi gyakorlatuk.

Akkor valahol lakniuk kell, miközben a lakhatási hozzájárulást csökkentenünk kellett. Alბérletet fizetni pedig Budapesten nem olcsó mulatság. Félő, hogy egyre több végzős fiatal úgy gondolkodik majd: ha itthon nem kap állami támogatást, akkor inkább elmegy Nyugatra. Egy-két évig dolgozik szakorvosi felügyelettel betegágy mellett, s utána ha bekerül a megüresedett rezidensi helyre, már sinén van és ott marad. Nyilván nem lesz könnyű ez az út sem, és valószínűleg nem mindenkit, minden szakmában fogadnának szívesen az EU-s országokban. Ám, akiről látják, hogy igyekszik, tehetséges, annak valószínűleg elősegítik majd a további tanulását, boldogulását. Hát, ezért sem értem a kormány szándékát. Mert azzal, hogy csökkentik a rezidensi keretszámot, illetve az állami finanszírozást, nem lesz olcsóbb az egészségügy. Éppen ellenkezőleg: ha nincsenek megfelelően képzett szakorvosok, akkor óriási pénzbe fog kerülni a betegellátás.

Külföldi karrier

– **Mi a helyzet a szakirányú továbbképzések támogatásával? Ott is várható változás?**

– Ebben biztos vagyok, a jelek erre utalnak. Közismert, hogy több ezer szakorvos csatlakozott az egyetemhez azért, hogy itt végezze szakirányú továbbképzését. Ezáltal évi körülbelül 120 millió forintot kaptunk az államtól. Pontosabban ebből az összegből összesen 45 millió jött be 2006-ban, ez évre pedig semmit sem ígértek. Eddig is szerveztek már nagyon sok olyan tanfolyamot – például pszichológusoknak –, amelyek pénzbe kerültek, ám egyes szakmákban – így a belgyógyászoknak – tavaly még térítésmentes volt az évenként kötelező továbbképzés. Idén már ez utóbbiért is fizetni kellett. Alighanem a szakorvosoknak fel kell készülniük arra, hogy csak úgy juthatnak az előírt kreditpontjaikhoz, ha mélyen belenyúlunk a pénztárcájukba.

– **Rövidesen elkezdődnek az egyetemi felvételek. Meglátása szerint befolyásolta-e az ÁOK-ra jelentkezőket az egészségügyben vagy akár a szakorvosképzés átalakításában tapasztalható bizonytalanság, illetve az, hogy jövő ősztől már tandíjat kell fizetniük?**

– Ami tény, hogy a tavalyi 1885-höz képest 1747 fő adta be jelentkezését a karra az idén, ez mintegy 7 %-os csökkenést jelent. Ám mielőtt bármilyen következtetést levonnánk, előbb nézzük meg, hogyan alakultak ezek a számok az elmúlt években. 2003-ban nagyjából 900-an jelentkeztek az orvosira, közülük hozzávetőlegesen 600-an jutottak el a szóbeli felvételi vizsgáig. Ezzel szemben egy évvel később – amikor karunkon bevezetésre került a kémia tantárgy, EU-ba való belépésünk ideje, valamint az új érettségi-felvételi rendszer bevezetése előtti utolsó év – már ugrásszerűen 1850 főre nőtt a nálunk tanulni szándékozók száma. Most ez a növekedés enyhült kicsit, viszont az idén valamivel kevesebben érettségiztek, mint tavaly. Úgy vélem tehát, nyilván voltak olyanok, akiknek döntésében szerepet játszottak a szóban forgó változások. Ám egyre nyilvánvalóbb az is, hogy a fiatalok már nem a hazai, hanem inkább a külföldi karrierben gondolkodnak, azt tűzik ki „valódi” célként. S az itthon megszerezhető alapképzettséget az ehhez vezető út első lépésként tekintik csupán.

Tolnai Kata - Tóth Andrea

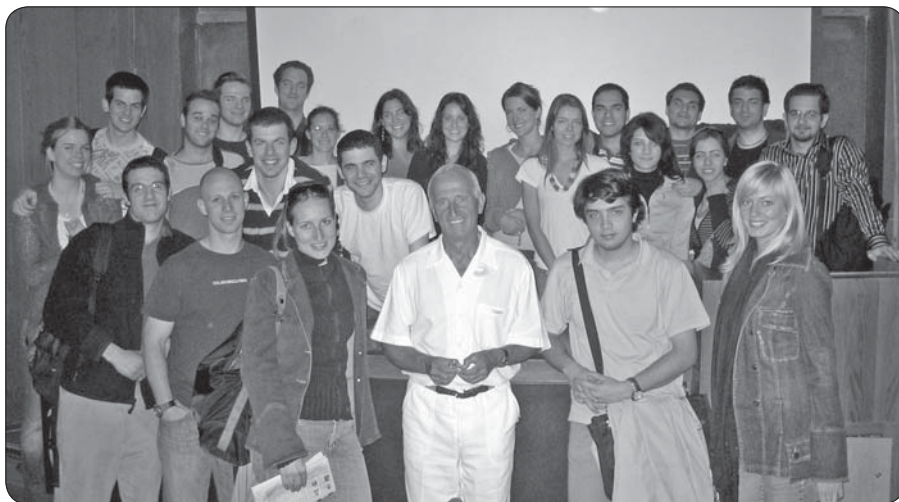
Semmelweis Továbbképző Kft.

Április 27-i dátummal készült el a Semmelweis Továbbképzési Oktatási Centrum Kft. alapító okirata. Az egyszemélyes gazdasági társaság 100%-os egyetemi tulajdonú. Feladata a Semmelweis Egyetem minden karának továbbképzési feladatainak támogatása. A felsőoktatási törvény megengedi, hogy e tevékenység szervezését gazdasági társasági formában végezze az egyetem. Későbbi lapszámunkban visszatérünk a témára.

Tolnai

Külföldi hallgatók felvétele – nem többet, de még jobbat

Az idei tanév elején számolt be lapunknak a Külföldi Hallgatók Titkárságának történetéről az igazgató, dr. Kollai Márk professzor. Ezúttal ismét felkerestük őt, hogy az újdonságokról érdeklődjünk. Az egyetem oktatási teljesítőképessége a felső határokat súrolja, ugyanakkor az államtól kapott pénz kiegészítésébe besegít a külföldi hallgatók tandíja.



■ A másodéves angol évfolyam hallgatói az év utolsó élettan-előadásán. Első sor: Kazum Efi, Friman Asaf Yosef, Ösapay Imola Kinga, dr. Kollai Márk, Kalantari Soltanieh Sina, Kroon Kristina Lovisa. Középső sor: Skovholt Else Kathrine, Cohen Tomer, Daykan Yair Menahem, Vognild Ingrid, Fard Afshar Leyla, Moradi Mitra. Hátsó sor: Ginesin Eyal Zvi, Polonsky Ariel, Berger Omri, Bilgory Asaf, Kosteliz Leah Liat, Gavri Ayelet, Yaniv Hana, Baffy Noemi Judit, Kabiri Navid, Ahmad Houman Behbahani, Raja-Paul Oliver, Reza Shabzندهdar

– Ön nemrég Japánban járt, hallgatókat felvételiztetni. A jelenlegi feltételek mellett lehet-e még tovább terhelni az oktatást? Vagy más elgondolás áll a hallgatótöborzás mögött?

– Arról van szó, hogy az első évfolyamon kezdő százhatvan külföldi hallgatónak egy jelentős, csaknem húsz százaléka a másod-év végére lemorzsolódik. Ez a teljes négy évfolyamra számítva körülbelül kétszáz diákot jelent – ami a fejenként 10 ezer dolláros tandíjjal számolva, 400 millió Ft elmaradt jövedelmet jelent. Az egyetemnek jelentős a vonzereje, egyre többen jelentkeznek, de egy részüket nem tudjuk megtartani, mert az első két év kemény szűrőjén kibuknak. Az egyik megoldás az lehet, ha nagyobb merítésből válogathatjuk ki a jobbakat, és így több az esély arra, hogy többen fejezik be itt a tanulmányaikat.

– Ezek szerint nem a külföldi hallgatói létszám emelésén gondolkodnak?

– Egyáltalán nem, mert a százhatvanas, általános orvos- és fogorvostan-hallgatói létszám a maximum. Oktatásuk az elméleti intézetekben 16-szor 10 fős, a klinikumban 20-szor 8 fős csoportokban történik, ennél jobban nem lehet növelni az oktatói terhelést. A hallgatók tudásszintjét viszont igen.

– Ha a hallgatók a felsőbb évfolyamokon is itt maradnak, akkor megtanulnának magyarul? Mert a klinikai gyakorlat során

a betegekkel kommunikálniuk kell. Magyar nyelvre tanításuk a közelmúltban változott. Látható-e már valamiféle változás?

Japán látogatás egyetemünkön



■ A Saitama és a Semmelweis Egyetem küldöttsége

Június 4-én a Semmelweis Egyetemre látogatott a japán Saitama Orvosegyetem rektora és kísérete. A jó hírű japán magánegyetemmel 2002 óta van megállapodásunk, amelynek keretében évente 2-2 orvostanhallgató tölt egy hónap nyári gyakorlatot a partneregyletemen. A látogatás során Toshio Yamauchi és Tulassay Tivadar rektorok aláírták az újabb

– A korábbi, formális nyelvtanításnak jelentős volt az anyagi ráfordítása, mégsem volt eredményes. Ezért az öt féléves oktatást lecsökkentettük egyetlen félévre. A hallgatók a tanulmányaik elején megkapják azt a lényeges szokincset és orientációt, amivel elindulhatnak. Utána már rajtuk múlik, hogyan gyarapítják nyelvtudásukat, de harmadév végén le kell tenniük az általános magyar alapfokú állami nyelvvizsgát, különben nem kezdhetik el a negyedik évet. Úgy gondolom, ha valaki három évet eltölt külföldön, az magától is megtanulja a nyelvet, ha ambicionálja vagy rá van kényszerítve.

– Közzájón forog, hogy a külföldi diákok klinikai gyakorlati oktatása hagy némi kívánnivalót maga után. Foglalkoztak-e ezzel a kérdéssel, vannak-e előrelépések?

– Ahol nem megfelelő a klinikai gyakorlat, ott a tanszékvezető nem áll a hivatása magaslatán. Ha elnézi, hogy a gyakorlatvezető az adott időpontban nem jelenik meg, vagy azt, hogy úgy összevonják a csoportokat, hogy az az oktatást lehetetlenné teszi, akkor egyik alapvető feladatának nem tesz eleget. Ugyanakkor nagyon sok kiválóan oktató klinikánk van, elhivatott oktatói gárdával.

– Mennyire ismeri a Külföldi Hallgatók Titkársága a hallgatók véleményét a gyakorlati képzésről, hogy hol vannak ezzel kapcsolatban problémák?

– Egyre több erről az információnk, különösen az ISAS (International Student Association of Semmelweis) megalakulása óta. Igen aktív szervezet, többek között jelzik, ha valahol valami negatívumot tapasztalnak. Ezután az adott tanszékvezetőt szembesítem a hallottakkal. A jogos panasz eddig mindig orvoslást nyert.

– Tavaly ősszel, amikor utoljára beszélgettünk, éppen elkészült az idegen nyelvű oktatás honlapja. Lett ennek azóta pozitív hozadéka?

Folytatás a 8. oldalon

5 évre szóló megállapodást, valamint a két intézmény közti együttműködés fejlesztését célzó szándéknyilatkozatot. Tulassay Tivadar elismerő okleveleket adott át a japán küldöttség tagjainak a két egyetem együttműködése érdekében végzett munkájuk elismeréseként, a japán rektor pedig hasonló elismerésben részesítette Sándor József sebészprofesszort, aki a csereprogram magyar kezdeményezője. Az ünnepségen részt vett Sinichi Nabekura japán nagykövet is, aki a japán-magyar kapcsolatok

vonatkozásban méltatta a két egyetem együttműködését. Az ünnepélyes aláírást követően Yamauchi rektor és kísérete felkereste a Központi Könyvtárat, az I. Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikát, a Transzplantációs és Sebészeti és Klinikát, valamint az új Fogászati Központot.

Sümeghy Gyula



Külföldi hallgatók felvétele – nem többet, de még jobbat

Folytatás a 7. oldalról

– A látogatottság rendkívül nagy. Az egyetemünkre felvételizőknek körülbelül a fele – amint az általuk kitöltött adatlapból kiderült – az angol nyelvű honlapból informálódott az itteni oktatásról.

– **Akkor ez egy jó vállalkozás volt. Történt-e más is az utóbbi időben?**

– Nemrég fogadta el a vezetés a mentoriális rendszer bevezetésére tett javaslatot. Egyfelől, mint már említettem, igyekszünk több hallgatóból kiválogatni a jobbkat, másfelől viszont szeretnénk segíteni azoknak az egyébként jó képességű diákoknak, akik valamilyen megoldható gonddal küszködnek. Melléjük osztanánk be olyan tapasztalt, kellő empátiával rendelkező oktatókat, akik felfednék ennek a problémának a gyökerét, orvosolnák azt, egyszerűen eligazítanák őket az első két évben.

– **A kijelölt oktatókat pedig feltehetően honorálják majd.**

– Úgy van, ezért nekik is megérné ez a plusz feladat. Mivel a mentoriális rendszer kifejezetten csak a reményteljes fiatalokra terjedne ki, nem érintene nagy számot, és semmiképpen sem járna alanyi jogon.

– **Visszont az ezzel járó költségeket beleszámolnák a tandíjba, nemde?**

– Ha ilyen szolgáltatás is működik, ennek alapján emelhetjük a tandíjat, ugyanakkor a mentoriális rendszer tovább növeli egyetemünk vonzerejét. Amikor a felvételi vizsgákon beszélgetek a külföldi hallgatók szüleivel, többnyire két kérdés hangzik el: hol fog lakni a „gyerek”, és segít-e majd neki valaki, ha gondjai lesznek? Ezen túl az utóbbira már tiszta lelkiismerettel válaszolhatok igennel, hiszen a titkárság eddig csak adminisztrációs ügyekben segíthetett, szakmai dolgokban kevésbé.

– **És mikor lesz kedvező válasz a másik szülői kérdésre is? A kollégiumépítésre gondolkodnak.**

– Jelen elképzelés szerint épülne olyan kollégium, amelyben külföldi hallgatók is kapnának helyet. Befektető – úgy tűnik – adódnék, ha az egyetem garantálni tudja, hogy egy 4–500 fős kollégium megtelik hallgatókkal. Összeállítottunk egy kérdőívet, amely több szempont alapján értékeli a külföldi diákok szállással kapcsolatos igényeit. A válaszoktól függően lépünk majd tovább.

– **Visszatérve a beszélgetésünk elején említett japán útra, mit sikerült intéznie?**

– Először kereste meg egyetemünket az a cég, amely japán hallgatókat toboroz a világ ötven országa számára, és jelezték, hogy hozzáink is küldenének fiatalokat. Ismertettem a potenciális jelentkezőkkel az általunk kínált lehetőségeket, bemutattam az egyetemünkről készült DVD-t. Olyannyira megnyerte tetszésüket, hogy ötvenen adták be jelentkezésüket.

– **A szakvizsgát is egyetemünkön szereznék meg?**

– Nem, arra hazamennének. Habár itt is lenne rá lehetőségük. Be tudnának illeszkedni a szakképzésbe, a nyelvet akkorra már beszelnék, de angolul is kapnának segítséget. Tervként fölvetődött már a külföldiek szakképzésének elindítása.

– **Igen ám, de ha a rezidensképzést átalakítják Magyarországon, akkor fizetni kell majd a szakma megszerzéséért, s nem is keveset, míg a nyugati országokban mindez ingyenes.**

– Lennének olyan külföldiek, akiknek még így is megérné.

– **Már csak egy kérdés van hátra: hová utazik az interjú után?**

– Athénba megyek, ahol a Magyar Kulturális Napok keretében megalakul a nálunk végzett görög orvosok szervezete. Ezerötszáz diplomázta egyetemünkön az elmúlt húsz évben, és szívesen tartanák a kapcsolatot az Alma Mater-rel.

Tóth Andrea

Gimisvizit az egyetemen



Néha nehezen érthető az ember számára, hogy miért kell apró részleteket megtanulni, bemagolni, átgondolni, újra meg újra átismételni... – legyen valaki akár kutató, akár oktató, de főleg, ha éppen 16–17 éves diák. Ilyen nehéz szakaszokon segíthet át, ha van valamilyen perspektíva, látszik egy magasabb szint, egy bepillantás abba a világba, amellyel kapcsolatos ismeretek alapjai a gimnáziumi évek során rakódnak le. Különösen izgalmas egy ilyen betekintés a pályaválasztást megelőző 1–2 évben. Ezek voltak talán az alap gondolatai azoknak a beszélgetéseknek, amelyek folytatásaként május 22-én a budakeszi Prohászka Ottokár Katolikus Gimnázium 10. és 11. osztályos tanulói egy délelőtti egyetemünk Klinikai Kísérleti Kutató- és Humán Élettani Intézetében töltötték, kémia és biológia fakultációt vezető tanáraik, **Köllő Csilla** és **Fodorné Balogh Andrea** kíséretében – **Horváth Ildikó** tudományos főmunkatárs meghívására.

A félnapos program során a diákok betekintheztek az orvosegyetemi képzés rendszerébe, kipróbálhatták a másodéves hallgatók gyakorlatait a szív működés, az idegingerület kialakulásának bemutatására használt számítógépes szimulációs programokat és bepillanthattak az intézetben folyó kutatómunkába. Ismerkedhettek az élettani kutatások különböző szintjeivel. Először az egész szervezet integrált működésével foglalkozó humán élettani laboratóriumban folyó különféle, például ergospirometriás vizsgálatot,

kilégzett biomarker méréseket mutattak meg nekik, majd a szervszintű működésekkel kapcsolatban izolált szív működését és az agyi véráramlás vizsgáló módszerét figyelhették meg, s végül a sejtanalitikai laboratóriumban a sejtlejtani vizsgálatokat láthatták. Az intézet fiatal kutatói, **Studinger Péter, Miklós Zsuzsanna, Cselenyák Attila**, valamint **Benyó Zoltán** munkatársai komolyan érdeklődő, izgalmas kérdéseket feltevő diákoknak próbálták átadni a munkájuk során megszerzett ismereteiket. Mindemellett pedig maradt idő beszélgetni az élet kezdetéről és végéről, a dohányzásról, a fájdalomról, az egészség-betegség általánosabb kérdéseiről is. A program végén teljesen természetesen vetődött fel az igény: folytassuk a kialakult kapcsolatot – akár néhány valóban érdeklődő gimnazista kutatásokba történő bevonásával vagy más diákoknak tartandó intézetlátogatással.

A fiatalok pályaválasztási tájékozódásának támogatása konkrét élményekkel, intézetbemutattással, az orvosi pálya iránti érdeklődésük felkeltése, a képzéssel kapcsolatos információk gyakorlati bemutatása gimnáziumnak és egyetemnek egyaránt fontos. Közös jövőnk kérdése az egyetem és az egészségügy szempontjából az utánpótlás, a gimnazisták oldaláról pedig az egyénileg legmegfelelőbb pályaválasztás kérdéseként fogalmazódik meg. Talán ez az együtt töltött, remek hangulatú délelőtti adott ehhez némi segítséget.

Dr. Horváth Ildikó

Tudomány és művészet

Van egy hely, ahol évente négyszer töményen zúdul rád a tudomány legújabb ismeretanyaga és a művészet igaz gyönyöre. A Baross utcai Szülészeti Esték programjairól beszélek. Kitűnő kezdeményezés, immáron már a 64. alkalommal és az élményt még fokozni lehet. Május 17-én „A kismencedei sülyedés sebészete” komplex nőgyógyászati- urológiai téma keretében a pécsi katedrját csak július elsején átvéve dr. **Bódis József** szülészprofesszor tartott ilyen minőségben, fenti témában ragyogó előadást, másik élményt pedig az adta, hogy egy nagy formátumú, pécsi iskolateremtő szülészprofesszorról, Scipiadés Elemérről

(1875-1944) hangzott el emlékelőadás, közvetlen közlő, az ugyancsak szülész-nőgyógyász unoka (Dr. **Patkós Péter**) emlékezésében.

A téma valamennyi előadója világossá tette, hogy a medencefenék egy olyan sajátosan komplex struktúra, melyhez közelíteni, akár nyitott, akár laparoszópos műtétben, tökéletes



■ Patkós Péter

anatómiai felkészültség nélkül nem lehetséges. Alulírott, számtalanszor nyomtatékkal tett hitet amellett, hogy a képkalkáló eljárások értékeléséhez, a sikeres műtét technika megvalósításához az anatómiai ismeretek tanításának nem redukciója, hanem éppen a bővítése, sőt a curriculumban egy olyan fakultáció felvétele is



■ Vukán György

elengedhetetlen, amit a nyugati orvosképzésben „applied anatomy”-nak neveznek. (Bizom abban, hogy a borsót olyan falra hányom, melyen az megtapadni képes.) A művészeti gyönyör ezúttal fenomenális. Egy szó, egy név az, ami mindent kifejez: **Vukán**. Mára már nemcsak külső

jegyekben, játékaiban is – úgy érzem – Paganinire emlékeztet. Persze a hangszer más, de az öserő, a virtualitás megegyezik, egy-egy évszázadban születik egy-két ilyen östehetség, talán Cziffra György volt még ilyen. Vukán az improvizációk zseniális teremtője, árad belőle a zene, ahogy Gershwin vagy Chopin dallamot elkezd, majd elsőprő erővel tör elő ujjai alól a vukán (ha a nomen omen is, írhattam volna: akár a vulkán). Nem árt, ha tudja az olvasó, Vukán György egyetemünk Fogorvostudományi Karán végzett, ma is aktívan dolgozó fogorvos, aki több kitűnő operával gazdagította Operaházunk repertoárját, és aki legújabb Puccini

Bohémélet c. operáját varázsolt át három szólohangszerre és zenekarra. De, hogy a vizuális művészet is említést kapjon – legközelebb részletesebben – ezúttal **Kővágó Nagy Imre** festőművész munkáit élvezhették a tárlat megtekintői.

Dr. Donáth Tibor

Tudományos ülés a II. Belklinikán



■ Jérôme Bertherat és Igaz Péter

A mellékvesekéreg daganatok molekuláris patogenezisének egyik legnagyobb nemzetközi szaktekintélye, prof. **Jérôme Bertherat** (Endokrinológiai Osztály, Ritka Betegségek Centruma, Cochin Kórház, Párizs) tartott tudományos előadást a II. Belgyógyászati Klinikán április 28-án 14 órakor. A professzor az említett napon kezdődött és május 2-án befejeződött 9. Európai Endokrin Kongresszus (ECE2007) miatt tartózkodott Budapesten, s örömeinkre, elfogadta Endokrin Munkacsoportunk meghívását.

Rangos vendékünk egy órán át tartó előadásában – „Insights into the pathogenesis of adrenocortical tumors” (Betekintés a mellékvesekéreg-daganatok patogenezisébe) – ismertette világszínvonalú kutatási eredményeit. Emellett áttekintést adott a szóban forgó téma fontosabb kérdéseiről, a mellékvesekéreg-daganatokra hajlamosító öröklődő betegségek (Li-Fraumeni-szindróma, Beckwith-Wiedemann-szindróma, multiplex endokrin neoplasia 1-es típusa, Carney-komplex stb.) és a sporadikus daganatok molekuláris hátterének bemutatásával. A legfrissebb eredmények közül különösen figyelemre méltó a Carney-komplex egyes formáiban felismert foszfodiészteráz gént érintő mutációk, illetve az egyéb daganatokban is fontos Wnt jelátviteli út mellékvesekéreg-daganatok patogenezisében betöltött szerepe. Az ülésen klinikánk orvosain kívül több PhD és egyetemi hallgató is részt vett. Prof. Bertherat egyébként az ECE2007 mellékvesekéreg túlműködéssel járó szekciójában is nagy sikerű előadást tartott a Carney-komplex molekuláris patogenezisééről.

Dr. Igaz Péter PhD

Primer Prevenció Fórum

Immáron 14. alkalommal rendezték meg a Primer Prevenció Fórumot, melynek témája ez évben „A kémiai biztonság és fenntartható fejlődés” volt. A május 23-án a Fodor József Országos Közegészségügyi Központban tartott egész napos konferenciát az Egészségkommunikációs Bizottság által szervezett sajtótájékoztató előzte meg. Ezen a fórum több előadója, többek között



Meskó Attila, Tompa Anna, Marcsek Zoltán, Pucskó József, Heim Pál adott tájékoztatást az előadások tematikájáról.

A szokásosan nagy érdeklődéssel kísért fórumot, annak fő szervezője, Tompa Anna professzor és **Karádi István**, egyetemünk ÁOK dékánja nyitotta meg, hangsúlyozva a téma általános és klinikai jelentőségét.

Néhány gondolat a fórum anyagából: A fenntartható fejlődés stratégiájának három fő eleme: 1.) Az életminőség javítása; 2.) Gazdasági növekedés; 3.) környezetvédelem (Meskó Attila akadémikus). Jövőnk alakulását a klímaváltozás döntően befolyásolja (**Láng István** akadémikus). A természet és az egészség védelmében küzdeni kell mindennemű erőszak ellen (Tompa Anna professzor). A világban, a konferencia témáját illetően is, különösen nagy jelentősége van a genetikai és genomikai kutatásoknak (**Falus András** akadémikus). A vegyipar, melyet sokan tartanak a környezet fő átkának, ha biztosítjuk a kémiai biztonságot, úgy valójában áldás a globalizáció korában (**Náray Szabó Gábor** akadémikus). A 3500 millió éves élővilág történetében a CO₂ mellett a metán is a környezet ősi veszély formája. (**Galács András** professzor)

A fórum további 18 előadása, melynek részletezése meghaladja újságunk kereteit, bizonyítja, hogy a kémiai biztonság megteremtése, környezeti védelme nemcsak mai hazai társadalmunknak, de az egész emberiség jövőjének egyik legfontosabb feladata. Ezért küzd a hazai Primer Prevenció Fórum is, és ezért illeti minden elismerés annak katalizátorát, Tompa professzor asszonyt.

Dr. Donáth Tibor

Közlemény

A Semmelweis Egyetem vezetősége tudomásul vette, és megérti közalkalmazottait, valamint a szakszervezetet (SÉSZ), amiért azok június 4-én sztrájkbizottságot hoztak létre.

A Semmelweis Érdekegyeztető Szervezet (SÉSZ) – a Kormány döntésével létrejött 5 milliárd Ft-os forráskivonás miatt – egyeztető tárgyalásokat kezdeményezett az egyetem vezetésével.

2007. június 5.

Megkeresett egy újságíró, mit tegyek – avagy szigorodtak az egyetemi szabályok?

Ki, mikor, miről nyilatkozhat a Semmelweis Egyetemen: erről szól a Szenátus által elfogadott 32/2007. (III. 27.) számú egyetemi szabályzat. Megalkotására egyrészt azért volt szükség, mert a jelenlegi feszült egészségpolitikai helyzetben gyakran az egész egyetemre nézve ártalmak lehetnek a jó szándékú, mégoly ártalmatlannak tűnő nyilatkozatok is. Másrészt kijelöli a feladatköröket, szabadságot adva az egységeknek, vagyis nem kell minden esetben megvárni a rektori választ egy újságírói megkeresés után.

„A Nyilatkozattétel Rendje a Semmelweis Egyetemen” című szabályzat nem tiltja meg senkinek, hogy elmondja szabad véleményét, ha ezzel nem árt az egyetem többi dolgozójának. Csupán annyit kell tennie, hogy mindezt egyeztetni a munkahelyi vezetőjével és a Kommunikációs Igazgatóval, vagy a sajtóreferenssel (Kovács Eszter sajtóreferens: 20/663-2206).

Az előzetes egyeztetés azért fontos, mert a háttér-megállapodásokkal és lobbikkal sújtott mindennapok percről-percre változó aktualitásairól képtelenség azonnal tájékoztatni az egyetem minden munkatársát. Mindannyiunk érdeke, hogy közösen használjuk a minden egységhez eljutott, de a honlapról is letölthető szabályzatot.

K.E.

PhD hallgatóink sivatagi expedíció

Vizsgáljuk a Semmelweis Egyetem a Góbi-sivatagban. Két egykori medikusa, ma PhD hallgatója – dr. Ágoston Viktor és dr. Batmunkh Enkhjargal – tagja, orvosa annak az expedíciónak, amely június 8-án kelt útra, hogy a Góbi-sivatag keleti peremétől eljusson az Altáj helységig. Hét fiatalember tíz lóval, két tevével, helyi kalauzokkal és egy kísérőkocsival vágott neki az 1000 km-es, 30 napos mongóliai kalandnak, melynek során a nomád gasztronómia megismerése mellett – a BME, az ELTE és egyetemünk Doktori Iskolájának támogatásával – speciális tudományos kutatásokat is végez. Ígéretük szerint a www.gobi.hu weboldalon rendszeresen küldenek képeket és írásokat.

Bővebben az újság csak weben olvasható hírek, események – röviden rovatában.

Schaffer Károly díjasok

Június 7-én rendezte a Dr. Schaffer Károly Emlékére Alapítvány díjátadó ünnepségét a Neurológiai Klinikán. Az eseményen a többi közt előadást tartott a két díjazott, dr. Tamás Gertrúd és dr. Kéri Szabolcs. Az alapítvány névadójáról dr. Szirmai Imre professzor tartott emlékelőadást. Megszóltat Bogsch Erik és dr. Bogsch Attila is, a kuratórium társalapítói. Az eseményről későbbi lapszámunkban részletesen beszámolunk.

tol-

Kutatónők karrierje

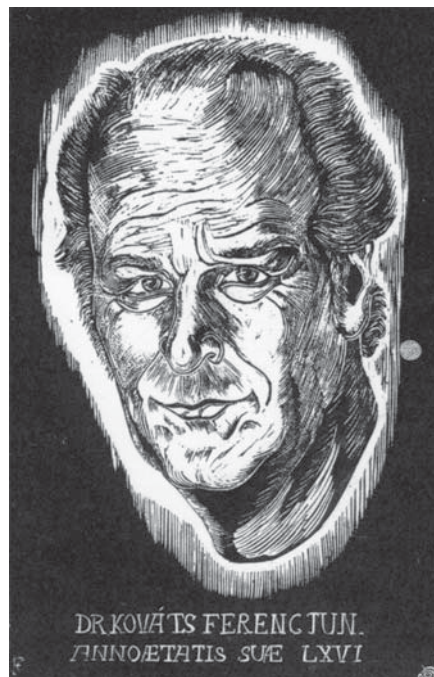
A Semmelweis Egyetem konzorciumi tagként részt vesz a „Női kutatói karrieriek az élettudományi és műszaki egyetemeken” (UNICAFE – University Career of Female Scientists at Life Sciences versus Technical Universities, szerződészsám: SAS6 036695) című EU-6-os keretprogramban. A kutatás futamideje: 2006. 11. 01 – 2008. 11. 30.

A Semmelweis Egyetem megbízásából a Magatartástudományi Intézet kutatócsoportja végzi az egyetemen folyó kutatást, a kutatási módszerek és eredmények összehangolását a projektben résztvevő többi konzorciumi taggal. A kutatócsoport tagjai: dr. Szántó Zsuzsa (szanzsu@net.sote.hu), Susánszky Éva, Ádám Szilvia, Susánszky Anna.

Szeretnénk, ha az egyetem kutatói minél nagyobb számban részt vennének az online kérdőíves felmérésben. A kérdőív elérhető a <http://avlossless.extra.hu/felmeres> linkre kattintva. (A kutatásról részletes ismertetőt olvashatnak az újság 8. számának csak a weben olvasható hírek, események – röviden rovatban – a szerk.)

Huncut Tündész

Dr. Kovács Ferenc junior tudógyógyász karikatúráiból rendeztek kiállítást halálának 10. évfordulója alkalmából. A Huncut Tündész című tárlat megtekinthető szeptember 1-ig (hétfő kivételével minden nap fél tizenegyétől fél hatig) a Semmelweis Orvostörténeti Múzeumban (I. Apród utca 3.).



14th Budapest Nephrology School

(Nephrology, Hypertension, Dialysis, Transplantation)

Under the Auspices of ISN, ERA
25 August – 30 August, 2007

László Rosivall, MD, PhD, DSC
Professor of Pathophysiology
Simmelweis University
Institute of Pathophysiology
Nephrology Research and Training Center
Nagyvarad ter 4, 1089 Budapest, Hungary
Fax: +361-2100-100
E-mail: rosivall@net.sote.hu

(Bővebben az újság csak weben olvasható hírek, események – röviden rovatában – a szerk.)

Újabb domborművek

A Magyar Képzőművészeti Egyetem és a Semmelweis Egyetem 2006/2007. tanévre kiírt közös domborműpályázatán hét nyertes alkotás született: Babics Antal, Baló József, Issekutz Béla, Magyar Imre, Mozsonyi Sándor, Soós Aladár és Straub F. Brúnó professzorokról. A művek avatása – a tavalyi pályázatban nyertes Verebely Tibor professzorral készült portréval kiegészülve – június 27-én, szerdán 11 órakor lesz a Semmelweis Egyetem Igazgatási épületének I. emeletén, a Tanácsterem előtti folyosón.

Kisszebeni Zsófia

Mindentudás Egyetemén

Egyetemünk mágneses magrezonanciával foglalkozó szakemberei – három másik kutatóhely mellett – bemutatták munkájukat a Mindentudás Egyetemének május 14-i rendezvényén, ahol Sohár Pál akadémikus, az ELTE kutatója tartott előadást „Kulcs a molekulaszervezethez: mágneses magrezonancia (NMR) – spektroszkópia” címmel. A Semmelweis Egyetem e témakörben eminensen autentikus: a Neurológiai Klinikán található az ország legnagyobb, 3 Tesla térerejű, in vivo vizsgálatokra, köztük humán diagnosztikai célokra használt MRI, MRS készüléke, a Gyógyszerészi Kémiai Intézetben pedig az ország első, máig legnagyobb (600 MHz; 15 Tesla) mágneses magrezonancia spektrométere.

Az előadás előtt és után, közös prezentációban, egyetemünkről dr. Rudas Gábor, a Szentágotthai Tudásközpont munkatársa a mágneses magrezonanciás képalkotó (MRI) és in vivo spektrumot felvevő (MRS) készüléken végzett vizsgálatokat mutatta be, míg prof. Noszái Béla, a Gyógyszerésztudományi Kar dékánja és kutatócsoportja (Bohus Eszter, Takács Mária, Béni Szabolcs és dr. Szakács Zoltán) a 600 MHz-es NMR-készüléken végzett kutatások eredményeiből adott izelítőt a jelenlévő szakemberek és az érdeklődő nagyközönség számára. Noszái dékán úr és munkatársai beszámoltak az in vitro molekulaszervezet-meghatározások, a gyógyszer-molekulák fizikai-kémiai jellemzőinek meghatározása, illetve biológiai eredetű, ex vivo folyadékok analízise során elért eredményekről.

BMD

Erdély-ismereti tábor Kalotaszentkirály-Kolozsvár központtal

A Kolozsvár Társaság honismereti irodalmi-művelődési tábort szervez Kalotaszentkirály-Zentelkén és Kolozsvárt július 1-8. között külső és belföldön élő fiataloknak és családoknak. Az elszállásolás 1-2 ágyas szobákban történik. A résztvevők ismerkednek az erdélyi irodalom nagy örökségével, akadémikusokkal, népművészekkel, ellátogatnak hagyományörző erdélyi vidékekre (Kalotaszeg, Aranyosszék, Mezőség), megismernek műemlékeket, ellátogatnak Európa 2007-es kulturális fővárosába, Nagyszébenbe.

Érkezés: július 1. (vasárnap) du. 17 óra.
Hazaindulás: július 8. Részvételi díj: 29 000 Ft.

Jelentkezés a kolozsvart@yahoo.com; telefon: 00-40-264-592-187/vagy 00-40-745-204-289. Jelentkezési határidő: június 25.

Bankszámlaszám: Banca Transilvania SA – Sucursala Cluj-Napoca, 400129 Cluj-Napoca, str. Őrilor nr.36. (HUF) RO52 BTRL 0131 2205 9215 40XX. SWIFT: BTRLRO 22.

www.kolozsvartarsasag.com

(x)

Klinikaigazgatás után centrumszervezés

Egy évvel megbízásának lejárta előtt, július elsején távozik egyetemünkről prof. dr. Farsang Csaba, az I. sz. Belgyógyászati Klinika igazgatója. A rendhagyó döntés indoklásáért a professzor úrhoz fordultunk.

– Az ok nagyon egyszerű: visszahívtak a Szent Imre Kórházba, ahol 1990 és 2003 között orvos-igazgatóként dolgoztam. A főigazgató felkért arra, hogy szervezzem meg a cardiometabolicus centrumot. Ezt jelentős szakmai kihívásnak értékeltem. A cardiometabolicus centrumok hálózata ugyanis világszerte kialakulóban van, 2006-ban hoztuk létre Amerikában megszervezett nemzetközi testületének a Közép-európai Ágát (Central European Branch) Lengyelország, Csehország, Szlovákia, Románia, Szlovénia és Magyarország részvételével, de Görögország, újabban Törökország és Észtország is élenként érdeklődik iránta. Az európai szervezet még tavaly engem választott meg első elnökének.

– **Akkor bizonyára szívügye ez az új feladat, s megvan hozzá a koncepciója is.**

– Igen, elképzelésem szerint a Szent Imre Kórházban kialakuló centrumban komplex interdiszciplináris ellátás lenne, hiszen a betegeket nem csak a fő panaszuiknak megfelelő szakorvos (például hipertónia esetén hipertónológus, anginás panaszoknál a kardiológus) látja majd, hanem a társ-szubdiszciplinák reprezentáns orvosa (így lipidológus-obesitológus, diabetológus) is, szorosan együttműködve a diétás szaktanácsadással és a kontrollált gyógytornával. A kórházban hamarosan induló második nagyrekonstrukció – az első, mely az operatív szakmák épületét érintette, s melyben orvos-igazgatóként magam is részt vettem, 2002-ben fejeztük be – kiterjed a szakambulanciákat magába foglaló rendelőintézetre és a belgyógyászatra. Így a cardiometabolicus centrum feltételeinek kialakítására most ideális lehetőség nyílik, a kórház ágyszerkeztúrájának kényszerű átalakításával egyetemben. Ha még egy évig a Belklinikán maradnék, akkor a továbbiakban már nem tudnék ebben a munkában részt venni.

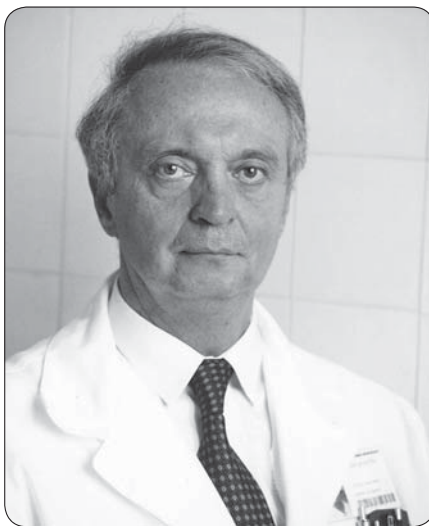
Jelentős fejlődés

– **Ilyen centrum megszervezésére nincs lehetőség itt a klinikán?**

– Remélem, hogy erre később sor kerül majd, hiszen ennek alapjait már megteremtettük. Dr. Járjai Zoltán adjunktus fogja az elkezdett munkát befejezni.

– **Az elmúlt négy évben addig sosem látott fejlődés valósult meg az I. Belklinikán. Nem sajnálja ezt itt hagyni?**

– Valóban, a korábbi 14-16 ágyas kórtermek 1-4 ágyas, fürdőszobás, televízióval ellátott betegszobákká alakultak át. Emellett megújult a diagnosztikai műszerpark, kicsinósítottuk a klinika folyosóit és könyvtárát, kor-



■ Farsang Csaba

szzerű felszerelést kapott az Intenzív Osztály (mely, sajnos, a legújabb egyetemi rendelkezés szerint megszűnt...) és az előadóterem. S kialakítottunk egy Európában is párhát ritkító Alváslaboratóriumot, ahol a diagnosztika mellett tudományos kutatás is folyik. Ennek végrehajtásában mindig támaszkodhattam

munkatársaimra. Közülük is kiemelném dr. Lakatos Péter professzor innovatív szervező munkáját a műszerpark megújításában, a rekonstrukció véghezvitelében és az általa irányított alapítvány igen jelentős, több mint 300 millió forintos anyagi támogatását. Továbbá dr. Kapocsi Judit docensnő klinikai farmakológia fejlesztésében nyújtott jelentős szakmai segítségét, hiszen létrehoztuk egyetemünk egyedüli, I. fázisú klinikai farmakológiai vizsgálatokra is akkreditált centrumát. Természetesen nagyon sajnálom mindezt itt hagyni, de legjobban a szakmailag nagyszerű munkatársak fognak hiányozni. Velük a baráti és a szakmai kapcsolatot ápolni szeretném a jövőben is.

Kedvelt kihívások

– **Ezek szerint nem szakad el teljesen az itteniektől, az egyetemtől?**

– Szívesen visszatérek előadásokat, referátókat tartani, ha meghívnak, és további szakmai kooperációk kialakítására is vannak terveim. Régi-új munkahelyemen, a centrum szervezése mellett, orvosigazgató-helyettesként felügyelem majd az ottani oktatást is, remélhetőleg egyetemünkkel szoros kapcsolatban. Ugyanis minden feltétel adott arra, hogy a Szent Imre Kórház elnyerje a Semmelweis Egyetem Oktató Kórháza címet, hiszen az osztályok/profilok élén zömmel egyetemi oktatási tapasztalattal rendelkező, kiváló szakemberek állnak, tudományos minősítéssel... Nagyon nehezen döntöttem a távozás mellett, de mint eddigi életutam is mutatja, szeretek az új kihívásoknak megfelelni, építeni-szépíteni és a szakmát fejleszteni. Úgy érzem, hogy erre a Szent Imre Kórházban és az ottani kitűnő kollektívában meglesz a lehetőségem.

Dr. D.T.

Meghívó a 37. Mozgásbiológiai Konferenciára

A Magyar Biológia Társaság Mozgás- és Viselkedésbiológiai Szakosztálya, a szarvasi Tessedik Sámuel Főiskola Pedagógiai Főiskolai Kara, a Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Kara (TF), a Magyar Sporttudományi Társaság Edzéstudományi Bizottsága és a Magyar Pedagógia Társaság Szomatikus Nevelési Szakosztálya hagyományai alapján hívja és várja mindazon kollegákat akik,

- az emberi motorium tanulmányozása,
- a teljesítményorientált mozgások fejlesztése,
- a tanulóifjúság, az óvodáskorú gyermekek szomato-motoros mozgásoktatásának pedagógiai aspektusait vizsgálják,
- a mozgás terápiás jellegének hatásait elemző kutatási eredményekkel rendelkeznek, és készek azokat közreadni.

Külön szekciót kívánunk szervezni a sportszakember-képzés jelenlegi helyzetének vizsgálatáról, a fejlesztési feladatokról, a kétszintű képzés bevezetésének tapasztalatai alapján.

Konferenciánkon mindig kiemelt feladatot kapott a fiatal szakemberek meghívása és szereplésének biztosítása. Ez a konferencia céljának tekinti a kárpát medencei magyar társegyetemek és főiskolák fiatal oktatóinak, kutatóinak meghívásával bővíteni az előadásokat, és lehetőséget biztosítani a különböző magyar nyelvű társintézmények kutatási eredményeinek megismerésére. A Szervező Bizottság különösen fontosnak tartja ezt a

szempontot akkor, amikor mind több felsőoktatási intézmény közös szívügye a tudományos ismeretekkel felvértezett utánpótlás biztosítása. Reméljük, hogy meghívásunk sok leendő szakember érdeklődésével találkozunk.

A konferencia időpontja: **november 15-16.** (csütörtök, péntek)

A konferencia helye: Szarvas, Tessedik Sándor Főiskola, Pedagógia Főiskolai Kar

Jelentkezési határidő: **szeptember 15.** Kérjük az előadások tartalmi összefoglalóját email-en elküldeni erre az időpontra, dr. Keresztesi Katalin címére: **ker@mail.hupe.hu**

A részvételi költségekről pontos információt a jelentkezés elfogadása után tudunk adni, miután a szervezők pályázatot nyújtottak be a rendezési költségekre. Ennek elbírálása folyamatban van. Amennyiben nem díjazták a pályázatot, akkor a szállás és étkezési költség 7500 forint lesz.

A Szervező Bizottság nevében:

Gaál Sándorné

főiskolai docens, intézetigazgató
Szarvas Tessedik Sámuel Főiskola

Dr. Gombocz János

egyetemi tanár, intézetigazgató
Semmelweis Egyetem, TF

Dr. Donáth Tibor

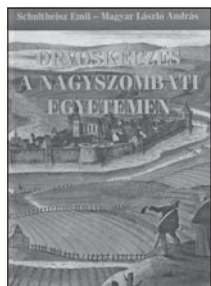
S.E. professor emeritus, elnök
MBT. Mozgás- és Viselkedésbiológiai Szakosztály

Könyvismertető

A bőség zavara. Válogatom a szerkesztőségünkbe küldött egyetemi kiadványokat, egyetemünk dolgozói tollából született műveket. A választék nem csak gazdag, de tematikájában rendkívül szerteágazó. Ismerkedjünk meg közülük néhányval:

Schultheisz Emil – Magyar László András:
Orvosképzés a Nagyszombati Egyetemen
Magyar Tudománytörténeti Intézet 2005
403 oldal

Kitűnő szakmatörténeti írás, mely orvosegyetemünk legkorábbi éveit elemzi. A nyolc esztendő (1769-1777)



krónikája nemcsak az Orvos Kar életét mutatja be, hanem igyekszik a professzorok kutatói és oktatói munkásságát összehasonlítani a bécsi kollegákéval.

Érdeme a monográfiának, hogy bemutat már szinte feledésbe ment egykori latin

nyelvű tankönyveket is, sőt néhány esetben ezek előszóit fordításban is megtaláljuk. Külön érték a kötethez csatlakozó 700 magyarázó jegyzet és az értékes illusztrációk.

A döntően a két nagyszerű orvostörténész által írt tanulmányokat **Gazda István** avatott kézzel rendezte sajtó alá. Az ajánlás **Vizi E. Szilveszter** írása.

Dank Magda – Demeter Judit (szerk.)
Hatóanyagok, Készítmények Terápia
Fókuszban az onkológia és az onkohematológia
Melinda kiadó 1006 864 oldal



A szerkesztők a medicina minden ágát érintő problémáját összefogják a szakma legkiválóbb képviselői segítségével, és sikeresen nyújtanak átfogó képet az onkológia és az onkohematológiai kórképek jelen helyes megítélésében.

A munka öt fő fejezete: 1.) Farmakológia, az alkalmazott hatóanyagok tárgyalása; 2.) Onkológia, melyben az egyes daganatfélések szervrendszerek szerinti bontásban szerepelnek; 3.) Onkohematológia, az egyes vérszűrőbetegségek betegségeinek alfejezetekben való tárgyalása; 4.) Össejtátültetés: indikációk, immunterápiás lehetőségek; 5.) Palliatív és szupportív kezelés széles spektruma, ide értve a splenectomiát és a vaccinációt is.

A könyvnek, mely jelentős terjedelme dacára jól kezelhető, hasznosságát még fokozza az a két alfabetikus összeállítás, mely

függeléként a hatóanyagokat kémiai jellegük, illetve készítményi elnevezésük alapján tartalmazza,

Bösze Péter – Palkovits Miklós:
Tudományos közlemények írása, szerkesztése és értékelése
NOK kiadó Budapest 2006 170 oldal



Eddig csak írtuk-írtuk a tudományos közleményeket, azok lassan áttekinthetetlen, átláthatatlan tengerre duzzadnak, olykor a „publish or perish” kényszere van mögöttük, de most végre megállhatunk egy pillanatra, hogy elmélyedjünk abban

az útmutatóban, melyet fenti szerzők állítottak össze az orvosi közlemények írói, olvasói, értékelői és bírálói, azaz a mi számunkra.

Egy-egy cím a tartalomról: A közlés szempontjai és etikája. Irodalomkeresés. A folyó-

iratok elvárásai. A tudományelemzés módszerei. A tudománymérésben használt mutatók.

Valamennyi fejezet olyan izgalmas kérdéseket feszeget, melynek megismerése nélkül nem ajánlatos a tudományos irodalomba akár aktív, akár passzív résztvevőként bejelentkezni.

Lozsádi Károly: Atopia és theogonia
Medicina Könyvkiadó Zrt. Budapest 2007
87 oldal

Különleges, egyben csodálatos és fantasztikus világba kalauzolja az olvasót a szerző, a mitológia isten- és démonalakjai világába. Impozánsan mély kulturális műveltségével olyan hipotézist tár elénk, mely szerint a monstroomok, fejlődési rendellenességek és az istenalakok külseje között a hasonlóság a legtöbb esetben nem tagadható.

Lozsádi professzor könyve három részre tagolódik: az első az ember

teremtésével kapcsolatos mitológiai-vallási magyarázatokkal foglalkozik, a második a fejlődési rendellenességeknek az antik illetve a közép-újkorai gondolkodásban betöltött szerepét világítja meg, míg a harmadik a görög mitológiában az isten- és démonalakok közti egyezésekre hívja fel a figyelmet.

Aki élvezi egy könyv gondolatgazdagságát, aki kulturális látókörét tágítani kívánja, az nem mulaszthatja el azt az élmény gazdag mitológiai utazást, melyet Lozsádi professzor kínál a mai olvasó számára.

Dr. Donáth Tibor

Összefogás a Depresszió Ellen

Kézikönyv a segítő foglalkozásuk számára, Semmelweis Kiadó, Budapest, 2007.

Szerkesztette: **Csépe Andrea**

Készítették: a Semmelweis Egyetem Magtartástudományi Intézetének munkatársai az „Európai Szövetség a Depresszió ellen” Európai Unós népegészségügyi pályázat keretében

Témavezető: **Kopp Mária**

A közmondás szerint „ép testben ép lélek”, de ennek a fordítottja még inkább igaz, a lelki egészség a testi egészség legfontosabb alapja. Az ebben a kötetben bemutatott európai pályázat célja a modern kor egyik legfenyegetőbb egészségi kihívásának, a lelki egészség romlásának, ezen belül is a depresszióknak és az öngyilkossági veszélyeztetettségnek korai felismerése és lehetőség szerinti megelőzése.

A fiatal és középkorú népesség munkaképesség-csökkenésének hátterében ma már a leggyakoribb okok a lelki egészség zavarai, amelyek más, nagy népegészségügyi jelentőségű megbetegedések, mint a szív-érrend-

szeri, daganatos betegségek szempontjából is bizonyított kockázati szerepet játszanak.

Selye János alapvető megállapítása volt, hogy a tartós stressz helyzet, a kimerülés fázisa az állatkísérletek esetében az állatok immunrendszerének összeomlásával, az állatok elpusztulásával járt. Az ember számára is a tartós és megoldhatatlannak érzett munkahelyi, kapcsolati stressz nagyon súlyos élettani következményeket eredményez.

Programunk legfontosabb célja, hogy megtalálja és összefogja azokat a kiváló szakembereket és civil szervezeteket, akiknek tagjai sokszor egymásról mit sem tudva próbálnak segíteni a lelki egészségromlás áldozatainak, családtagjaiknak.

K.M.



A Semmelweis Egyetem újság csak webes változatban olvasható tovább könyvismertető: **Hít Erkölc Tudomány** című nemrégiben megjelent könyvről.

Komoly kérdésekről való beszélgetéshez is kell valamilyen ürügy. Az apropó most az, hogy megjelent három európai hírű tudós könyve. „**Vizi E. Szilveszter** ötlete volt, **Erdő Péter** bíboros úrral is létrejött már a kapcsolat” – meséli **Schweitzer József** professzor.

Nyár végétől működik a Diákcentrum

Néhány hónapos kihagyás után ismét megjelent a diákok kedvelt lapja, a Szinapszis. Elsőként a csúszás okairól tudakozódtunk egyetemünk Hallgatói Önkormányzatának elnökétől, **Szkalák Attilától**, aki a NET-beli új Diákcentrum beüzemeléséről és a HÖK gazdasági helyzetéről is beszámolt olvasóinknak.

– Több probléma is akadályozta a Szinapszis megjelenését. Egyrészt tavaly év végén lejárt a nyomdával kötött szerződésünk, miközben éppen tisztújítás volt nálunk, ráadásul jött a vizsgaidőszak is – mondja Szkalák Attila. – Mindezek mellett a HÖK számára sem éppen zökkenőmentesen kezdődött el az idei gazdasági esztendő, részben az egyetemi költségvetés bizonytalansága, részben az SAP rendszerre való áttérés miatt. Meg kellett várnunk, amíg tisztázódik, hogy pontosan milyen keretből gazdálkodhatunk, illetve ez az összeg hogyan lesz felosztva a különböző hallgatói szervezetek, karok között. Közben azért előkészítettünk a Szinapszis tavaszi első számát, s amint az említett akadályok elhárultak és megszületett az új szerződés is a nyomdával, máris megjelentettük. S terveink szerint ősztől már havonta vehetik kezükbe az újságot az olvasók. Korábban is előfordult már csúszás, mert nem jött össze elegendő cikk a lap kiadásához. Most elhatároztuk, ezentúl nem az anyagok mennyisége lesz a döntő, hanem az előre megadott megjelenési időpontok betartása. Szeretnénk, ha a Semmelweis Egyetem újsághoz hasonlóan a Szinapszisra is rendszeresen számíthatnának az olvasók. Ezért hirdetések szervezésével és egyéb bevételi források szerzésével is igyekszünk segíteni fenntartását. Remélhetően egy-két éven belül sikerül gazdaságilag önfenntartóvá tenni a lapot.

Hatalmas géppark

– **A Szinapszis sorsa tehát elrendeződött. Mi a helyzet a NET-ben tavaly decemberben átadott Hallgatói Centrummal? Berendezték, birtokba vették már?**

– Itt is adódott némi késlekedés. Sajnos, kiderült, hogy az ide tervezett nagy mennyiségű számítógép internetes csatlakoztatásához nem elegendő a kiépített hálózat. Ezért szükség lesz pótlólagos fejlesztésre, amit meg tudunk oldani egyetemi pályázatból – erre már kaptunk ígéretet –, ám ez valószínűleg már csak a nyáron valósul meg. Holott az volt az álmom, hogy mindenkel készülőnk el a vizsgaidőszakra. Egyelőre azonban csupán a régi Diákcentrumban lévő komputerek és számítógépes asztalok átköltöztetése, beüzemeltetése történt meg, ezeket már használhatják a hallgatók. Az új központunk, illetve hallgatói irodák berendezésére az egyetem jelenlegi gazdasági helyzete miatt nem kapunk külön keretet, ezt az idei költségvetésünkéből kell kigazdál-



■ Szkalák Attila

Szkalák Attila 1974-ben született Egerben, a panonhalmi Bencés Gimnáziumban 1993-ban érettségizett, előtte még idegenvezetői vizsgát tett és tárlatokat vezetett. Ezután egyetemünk I. sz. Anatómiai Intézetében asszisztenskedett, közben labdarúgó-játékvezető volt (BLSZ II.-III. osztály). Majd 1994-től néhány tanévig a GYTK-n tanult és a SOTE Klub Egyesületnél rendezvényszervezőként dolgozott. 2005-ben diplomázott a TF Sportmenedzser Szakán és folytatta tanulmányait a Rekreáció Szakon. 2004-től vesz részt nemzetközi sportrendezvények szervezésében (atlétika, kézilabda, úszás, vízilabda). Több mint tíz éve kisebb megszakításokkal tevékenykedik az országos-, az egyetemi- és a kari hallgatói szervezetek, bizottságok, valamint az Egyetemi Tanács, illetve Szenátus és a Kari Tanács munkájában. 2006 júliusától az egyetemi HÖK megbízott elnöke, majd 2007 februárjától elnöke. Hobbija: hosszútávfutás, kerékpározás, sportrendezvények látogatása, utazás, tőzsdézés.

kodunk. A Diákcentrumba minimum ötven új számítógépet szeretnénk, de hosszabb távon jó lenne szert tenni még legalább ugyanennyire. Ekkorra géppark telepítésére már nagyobb cégeknek is megéri versenyezni, ezért úgy gondoltuk: ha már a javítási munkák miatt egyébként is várnunk kell, akkor ne siessük el a közbeszerzési eljárások lebonyolítását. Előnyösebb áron juthatunk

így a szükséges berendezésekhez, felszerelésekhez.

– **Diákigazolvánnyal használhatják majd az itteni számítógépeket a hallgatók?**

– Valószínűleg, bár még nincsenek teljesen kidolgozva a biztonsági szempontok, és a biztonságtechnika kiépítése is most folyik.

– **Milyen időintervallumban lenne a nyitva tartás?**

– Egyelőre úgy néz ki, hogy 8-16 óráig, vagy 9-17-ig jöhetnek ide a hallgatók. Szóba került természetesen, hogy este zárjon a centrum, de a jelenlegi rendszergazdánk csak normál munkaidőben vállalná a feladok ellátását, ugyanakkor anyagi felelősséggel tartozik az itt lévő eszközökért. Még egy ember főlételére pedig – amikor az egészségügyben éppen leépítések vannak – aligha gondolhatunk. A korábbi próba nyitva tartásainkon azt tapasztaltuk, hogy a hallgatók inkább reggel, az előadások előtt, vagy utána, még a kora délutáni órákban, illetve az óráközi szünetekben ültek a számítógépek elé. Akiknek viszont már nem volt dolguk az egyetemen és hazamentek, azok többnyire este nem jöttek vissza. A kollégisták meg akár éjszaka is hozzáférhetnek szálláshelyükön az internethez. Azért persze ismét felmérjük a hallgatói igényeket, s ha kell, akkor lehetőségeink szerint módosítunk az eddigi elképzelésünkön.

– **Mikor lesz kész a centrum?**

– Bízom benne, hogy a nyár végi vizsgaidőszakban már teljes kapacitással működik új központunk, és a hallgatói irodák is elkészülnek akkora.

Költségvetés kiegészítése

– **A diákújságról beszélve már utalt forrásszerző terveikre. A felsőoktatást érintő pénzelvonások mennyiben befolyásolták a HÖK idei költségvetését?**

– A 10%-os elvonás minket sem került el. Nekünk is össze kell húzódnunk az idén. Az egyetem vezetői mindig meszeszemenőig segítettek a HÖK működését. Semmiképp sem szeretnénk nehezíteni amúgy sem könnyű helyzetüket. Inkább megpróbáljuk javítani a gazdálkodásunkat, s hatékonyságra ösztökélni a hallgatói szervezeteket, mert néhol, ha nem is szándékosan, de előfordulnak pazarlások. Emellett – ahogy dr. **Iványi Vilmos** gazdasági főigazgató úr is kérte – igyekszünk a bevételeinket növelni, pályázatokkal, szponzorokkal, továbbá a Diákcentrumban lévő nagy előadóterem hasznosításával, melyet bérbe adhatnánk konferenciák, rendezvények szervezőinek. Így módon kiegészíthetjük költségvetésünket, valamelyest gyarapodhatunk, s jut majd pénz a hallgatói szervezetek vagy akár a kollégiumok támogatására. Régóta tervezzük továbbá, hogy valamilyen formában – például, mint más egyetemeken, diákszövetkezet alapításával – javítjuk a hallgatói munkavállalás lehetőségét. Ezzel a jelenleginél előnyösebb feltételekkel dolgozhatnának a diákok, amivel segíthetnénk őket is, a HÖK-öt is. Eltökélt szándékunk, hogy ezt valamikor a jövőben megvalósítsuk.

T.K. - T.A.

Búcsú Csömör Sándor professzortól (1919-2007)



Dr. Csömör Sándor professzor, a Semmelweis Egyetem volt klinikai rektorhelyettese, az I. sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika korábbi igazgatója 88 éves korában, 2007. február 21-én elhunyt. Az egyetem halottjától március 26-án a Fiumei úti sírkertben vettünk búcsút.

Példákban gazdag pályafutás az övé, a magyar huszadik századra olyannyira jellemző elemekkel. 1919-ben, az I. világháború befejeződése utáni, Magyarország számára sorspróbáló időben született. Tehetsége, szorgalma révén vált első generációs értelmiségivé. 1944-ben, a II. világháború világégése közepette fejezte be orvosi tanulmányait, és lett, katonazubbonyt levetve, pályakezdő doktor. Klinikaigazgatóként, a Magyar Nőorvos Társaság elnökeként és rektorhelyettesként jutott a csúcsra, majd 1990-ben, a rendszerváltást követően adta át a klinikát utódának a megújítás és a huszonegyedik századba való átvitel hitével és reményével.

Az ország szívéből, a Duna-Tisza közéről jött. Keménységében, egyenességében a szülőföld közösségének etikája, a hangsúlyos **Petőfi-kultusz**, a tiszta és szigorú református családi, ifjúsági indíttatás biztosan mind meghatározó volt. Realitásérzéke, két lábbal a földön állása a büszkén vállalt paraszti származásban, neveltetésben gyökeredző vonás, ugyanakkor a jövőbe tekintő, gyakran ösztönösen „ráérző” remek meglátásainak készségét is bizonyítva a mindig feljebb és mindig előbbre törekvő gazda ősöktől örökölte.

Munkatársait szóban és tettekben, és mindenkor személyes példamutatásával is arra tanította, nevelte, hogy mindig a beteg a leglényegesebb. A legfontosabb erénynek a tisztességet tartotta. Szállóigévé vált a mondata: „Apám, milyen ember vagy? Aztán nem baj, ha zseni!”

A Semmelweis-Tauffer Emlékdíj átvételkor, 6 évvel ezelőtt ezt mondta: „Életemben több mint 20 kitüntetést kaptam, de túlzás nélkül állíthatom, hogy ez a mostani, a két leg-

nagyobb magyar szülész-nőgyógyász nevével ellátott elismerés a legmeghatóbb számomra. **Semmelweis Ignác** tanszéki utódként ezt a kitüntetést megkapni visszaigazolása egész küzdelmes életének. Ha újra kezdeném, *ismét* az orvosi pályát és a szülészeti-nőgyógyászati hivatást választanám, *ismét* következetesen az emberi értékeket tisztelném és kizárólag érdemei szerint osztályoznám az embereket, *ismét* a betegek szolgálatát tekinteném a legfőbb törvénynek, és *ismét* legjobb tudásommal, szorgalmammal és kitartásommal vállalkoznék az élet kihívásaira. Hálás vagyok a Sorsnak, hogy ezt a napot megélhettem és kívánom Önöknek, hogy jelentsen a munka és a hivatás olyan örömet és boldogságot az Önök számára is, mint amelyet nekem jelentett a több mint 8 évtizedes életem során. Arra kérdésre, hogy Sándor bátyám, mi a titka a hosszú életnek, azt válaszolhatom: „Csak a légzést soha nem szabad abbahagyni!” A végsőig való küzdésre és kitartásra buzdító mondata szintén szállóigévé vált klinikánkon.

Csömör professzorral, mint tanszéki elődömmel őszinte tiszta kapcsolatban voltunk, szerettük és tiszteltük egymást. Nagyon sokat jelentett állandó buzdítása, lépéseim visszaigazolása, őszintén velünk együtt örült a klinika megújulásának. Amikor már nem tudott bejönni a klinikára, Sándor-napokon én látogattam meg otthonukban. Éreztem, hogy ragaszkodásomat mindig őszintének tekintette, nem tudnék elképzelni példásabb kapcsolatot tanszéki előd és utód között, és ezt Ő is többször hangoztatta.

Három évvel ezelőtt ünnepeltük 85. születésnapját klinikánk tantermében, s talán ez volt az igazi búcsúzása. Szeretett feleségének halála nagyon megviselte, teljesen visszavonult. De kevés nap volt a szeretett klinikáján, hogy ne idéztük volna, ne gondoltunk volna Rá és ne aggódtunk volna egészségéért. Most végleg itthagyt bennünket, a magyar szülészeti és nőgyógyászatot, amelyért egész életében önzetlenül fáradozott. Csömör Sándor professzor úr termékeny, több mint 60 évet töltött a magyar szülészeti-nőgyógyászatban, keze nyoma ott van és ott is marad a szakma működésén és az általa szívvel-lélekkel, lelkiismerettel szolgált Baross utcai klinikán.

Mit tanulhattunk Tőle? A becsületes, dolgozó szülői példaképállítást, a tehetséget szorgalommal párosító akaratot, a gimnáziumi évek meghatározó szerepét, a kritikus és reális helyzetfelismerést, az új dolgokból a valóban maradandó kiválasztásának a képességét, s a választott hivatás szeretetét és végsőig való szolgálatát.

Mindent köszönünk Professzor Úr, életműved örökre fennmarad, hűséges tanítványaid, munkatársaid, barátaid és a betegek tízezrei mindig őszinte szeretettel fognak Rád gondolni.

Dr. Papp Zoltán

Orvosegyetem 1956 Történelmi Emlékbizottság alakult



Fotó: Tolnai Kata

Méltó módon emlékezni és megemlékezni a velünk megélt sorsfordító eseményekre hitem szerint morális s egyben hazafias kötelességünk. Miért? Többek között azért, mert ez az egyik meghatározóan fontos – gyakran rögzös – útja a hiteles, történelmi emlékezés kimunkálásának. Mert ez az út közösségi identitásunk fennmaradásának, létünk és kultúránk megtartásának, továbbépítésének egyik nélkülözhetetlen feltétele. Meggyőződésem, hogy igaz ez minden egészséges, jövőjével törődő közösségre nézve – legyen munkahelyi, családi, baráti, vagy az egész nemzet.

E kötelességérzet – amelyben meggyőződésem szerint a Semmelweis Egyetem Baráti Körének tagsága is osztozik – késztetett bennünket arra, hogy indítványozzuk, alapítsunk „Orvosegyetem 1956 Történelmi Emlékbizottságot”. Az Emlékbizottság serkenti és segíti összegyűjteni – különösen a még élő tanúktól – a szóbeli, írott és egyéb dokumentumokat arról, hogy miként éltek meg egyetemünk hallgatói, klinikus és elméleti oktatói, kutatói és más munkatársai ötven évvel ezelőtt az 1956-os Magyar Forradalom és Szabadságharc sorsfordító napjait. Az a benyomás is motiválta ezt az indítványt, hogy az országos jubileumi megemlékezések során az egészségügyiek önfeláldozó teljesítménye nem kapott méltó figyelmet.

A Baráti Kör 2006. december 11-i Közgyűlése egyhangúlag támogatta az előterjesztést.

Az Emlékbizottság alapító tagjai, az előterjesztő mellett, **dr. Sótónyi Péter** MD, akadémiкус, egyetemi tanár, rektor emeritus, **dr. Rosivall László** MD, MTA doktor, egyetemi tanár, rektor emeritus, **dr. Molnár László** PhD, a Semmelweis Egyetem Központi Levéltárának vezetője, aki a jegyző funkciót is vállalta.

Az összegyűjtött anyagot, megfelelő szakértői kontroll mellett, a Semmelweis Egyetem Központi Levéltárában helyezzük el a Baráti Kör fondján belül. Így a levéltár biztosítja az anyag hosszú távú fennmaradását és jogszabályok szerinti hozzáférhetőségét. Az eredményről alkalmas időkben beszámolunk a Baráti Kör fórumain.

Kérjük mindazokat, akik a fenti célkitűzéssel egyetértenek, s szellemének megfelelő írásos és/vagy képi dokumentummal rendelkeznek, beleértve a személyes visszaemlékezést is, szíveskedjenek jelezni dr. Molnár Lászlónak (telefon: 459-1500/5063, vagy 5253; e-mail: Imolnar@rekhiv.sote.hu).

Prof. emer. dr. Monos Emil
a Baráti Kör elnöke

Emlékezés Nékám Lajos rektor úrra

„Napról napra morzsolódik az élet, és az elmúlás jegyét róla csak az önzetlen munka törli le.” (Nékám Lajos)

Ötven éve, 89 éves korában hunyt el a magyar bőrgyógyászat egyik legjelentősebb személyisége, **Nékám Lajos**. 1899-1938 között volt a Budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem Bőr- és Nemikórtani Klinikájának igazgatója, működése alatt tekintélyt, nemzetközi hírnevet és megbecsülést szerzett a magyar bőrgyógyászatnak. 1928-ban a Magyar Dermatológiai Társulat alapítója és első elnöke. 1930/31-ben az egyetem rektora.

Édesapja orvos és bölcsész, a bölcsészeti fakultás egyetemi tanára és dékánja. Két fia volt, az idősebb, Sándor jogász lett, Lajos pedig orvos. Tizenhat évesen kezdte egyetemi tanulmányait, és 20 évesen, IV. éves orvostanhallgatóként már gyakornok a **Fodor József** vezette Közegészségügyi Intézetben. 1890-ben tanársegéd **Pertik Ottó** Kórszövettani Intézetében és alorvos a Fővárosi Bakteriológiai Intézetben, melynek 1896-tól 4 éven át igazgatója. A Szent János Kórházban, később főorvosként a Dolog utcai Kórház Bujakórtani Intézetében és, mellette a II. Belklinika speciális bőrgyógyászati ambulanciáján rendelt. 1898-ban magántanárként habilitálták, majd **Schwimmer Ernő** halálát követően kinevezték a Bőrgyógyászati Tanszék élére megbízott vezetőnek, idővel igazgatónak.

Tanult Bécsben **Kaposi, Riehl** és **Neumann** intézeteiben, Párizsban, Londonban, Itáliában, Oroszországban, Portugáliában, Spanyolországban. 1906-ban nyerte el a rendkívüli tanári címet és kezdte meg a volt Sebészeti Klinika épületének átalakítását, mely hamarosan a korabeli Európa egyik legkorszerűbb intézetének számított. 1910-ben kapta meg nyilvános rendes tanári kinevezését.

Forradalmi felfogás

Negyven évi tanszéki működése alatt magyar orvosi generációk sok ezernyi tagját tanította, tanítványai közreműködésével számos tudományos munkát publikált itthon és külföldön. 1928-ban megalapította a Magyar Dermatológiai Társulatot, amely – tízévi elnöksége alatt – komoly nemzetközi tekintélyt szerzett. Több külföldi dermatológiai társulat tiszteletbeli vagy levelező tagjává választotta. Számos nemzetközi kongresszuson szerepelt, tagja volt a világ dermatológiai ügyeit összefogó tizenegyek bizottságának. Munkássága elismerésének köszönhetően elnöklelte alatt a IX. Dermatológiai Világkongresszust Budapesten rendezték meg 1935-ben. Ezután – főként külföldi tudományos munkatársak közreműködésével – megjelentette az akkori idők legnagyobb számú klinikai eseteit feldolgozó dermatológiai atlaszt, a Corpus Iconum Morburum Cutaneorumot. A háromkötetnyi kiadvány 4566 ábráját 566 munkatárs bocsátotta rendelkezésére.

Elsőként készített statisztikát a hazai bőrbetegségek előfordulásáról és végzett 1914-ben Magyarországon szűrővizsgálatokat a gombás betegségek járványszerű elterjedésének



megakadályozására. 1916-ban elsőként lett kormánybiztos a „nemibajok ügyében”. Akkor forradalminak tűnő felfogása szerint „mindenki szabadon rendelkezhet a testével, mindaddig, amíg ebből kár nem keletkezik”. Fontosnak tartotta az *egyetemleges népgondozást*, valamint azt, hogy a terápíát meg kell előznie a profilaxisnak – „hogy a nemielet legalább a közérdek által megszabott határokon belül veszélytelenné és altruisztikussá váljék.” A klinikán külön rendelést létesített a homoszexuálisoknak. 1930/31. évi rektori beszédében a hazai syphilis népegészségügyi jelentőségét tárgyalta.

Mint felsőházi tag, a Képzőművészeti Társulat alelnöke, az Orvosi Könyvkiadó Társulat elnöke, az Orvostudományi Könyvtár elnöke, egyetemi rektor, minden politikai és társadalmi kapcsolatait az egyetem és a Bőr- és Nőgyógyászati Klinika felvirágoztatására használta. A Felsőházban tartott beszédeivel az egyetemért és népegészségügyi célokért harcolt.

Munkájának érdemi része volt az orvoskari tanártestület szolgálata. Az I. világháború után az Amerikai Vöröskereszt, egyes külföldi követségek és a Rockefeller Alapítvány támogatásával sokat tett a tanszékekért, és az akkori pénzügyminiszter, **Bud János** segítségével jelentős pénzt sikerült kieszakóztatnia a budapesti orvoskar intézeteinek rekonstrukciójára is. Újrászervezte a kommun után szétzilálódott Kari Könyvtárat, melyhez **Tóth Lajos** állam-

títkartól, valamint a Rockefeller Alapítványtól komoly anyagi támogatást tudott szerezni. Ezzel sokat tett az első világháború alatt elmaradt külföldi szakirodalom visszamenőleges pótlásáért és sok, régóta járó szakfolyóirat évfolyamainak kiegészítéséért.

Elkötelezett nevelő

Elősegítette a radiológiai és az urológiai tanszék felállítását. A kari arcképcsarnokot legjobb művészek 12 olajfestményével gazdagította a tanszékvezetők által összeadott alapból. A rektori fogadószobát bebutoroztatta, kézi könyvtárat és éremgyűjteményt adományozott az egyetemnek. Ezüst íróasztal-készletet és 800 darabból álló ezüst teaszervízt adott a rektori hivatalnak. Elkészíttette a jogi kar alapítói, **Lippay** és **Lósy** esztergomi érsekek bronzszobrait. Tizennégy ún. szimbolikus szobrot állíttatott a központi épületben. A háborúban elesett orvosok és hallgatók emlékét háromalagos emlékművel örökíttette meg.

Az ifjúság nevelésének fejlesztéseként Diákkórházat, Menza Medicat és Collegium Medicumot állított fel, ahol német, angol, francia esti nyelvtanfolyamokat rendezett. Százalékos feljarsztartást kezdményezett a tanulmányi eredmények arányában. A Diáktúrház megtervezése, segélyegyletek ingyen tankönyvvél való ellátása, a pályadíj-nyerteseknek jutalomkönyvosztás és 65 000 koronás alapítvány létesítése jelzi a fiatalok segítése és nevelése iránti elkötelezettségét. Minden hozzá forduló, numerus clausus által sújtott, tehetséges fiatal felvetetett az egyetemre. Megszervezte az itt tanuló amerikai orvostanhallgatók kapcsolatát az anyaországgal: félévente jelentéseket küldetett az American Medical Associationnak az itt tanuló hallgatókról.

Az egyetemi alkotmány visszaállítására, autonómiájának megerősítésére vagyoni, nyomdájának felszabadítására régi és új feladatainak, társadalmi kapcsolatainak kiszélesítésére számos lépést tett. Híres volt 1930-ban közzétett keményhangú hirdetménye, mellyel rendet teremtett a zavargásoktól hangos egyetemen.

Időköptatta javak

Kiváló bőrgyógyász és rektor volt, tiszteletet parancsoló egyetemi, népegészségügyi, nemzetközi aktivitással. Ma már csak töredékét találjuk a klinikán és az egyetemen az általa összegyűjtött javaknak, melyeket széthordott a háború, a politika és az enyészet, de részben még fellelhetők az Orvostörténeti Múzeumban és Könyvtárban.

Emléke fennmarad, munkásságát – a világ legkiemelkedőbb bőrgyógyászaí között – ez évben mutatja be a „Pantheon der Dermatologie”.

Emlékül álljon itt Nékám Lajos egyik gondolata:

„Olyan a szellemünk, hogy egyedül a kultúrától, de csak az igazi kultúrától, nem hiúságunk vagy ábrándjaink kultiválásától várhatunk támogatást.”

Tulassay Tivadar

a Semmelweis Egyetem rektora

Kárpáti Sarolta

a Bőr-, Nemikórtani és Bőronkológiai Klinika
igazgatója



A másodéves angol évfolyam hallgatói az év utolsó élettan-előadásán

Cikk a 7. oldalon

SEMMELWEIS SZIMPÓZIUM

SEJTANALITIKA - MOLEKULÁRIS GASZTROENTEROLÓGIA



2007. NOVEMBER 15-17.
BUDAPEST

MOLEKULÁRIS GASZTROENTEROLÓGIA

- Barrett oesophagus
- Gyomorfekély
- Gyomor és vastagbél daganat
- IBD
- Össejtek
- Öregedés a gyomor-bélrendszerben
- Molekuláris biológiai betegség markerek és terápiás célpontok
- Biológiai terápiák

SEJTANALITIKA

- Sejt- és sejtalkotó izolálás
- Ritka sejt alkalmazások
- RNS, Protein, DNS, szöveti microarray chip technikák
- DNS metiláció vizsgálatok lézer mikordisszekált mintákon
- Bioinformatika és szignál transzdukciós út analízis

TÖRTÉNELMI TÚRÁK

- Úttörők, hősök és alkotóműhelyeik
- A Semmelweis Egyetem története a Raktori Hivatalban őrzött emlékek tükrében

HELYSZÍN

Semmelweis Egyetem
II. sz. Belgyógyászati Klinika,
I. sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet,
MSD Oktató Központ
1088 Budapest, Szentkirályi u. 46.

SZAKMAI INFORMÁCIÓ

Dr. Molnár Béla
SE II. sz. Belgyógyászati Klinika
Tel.: 06-1-266-0926 / 5620
Fax: 06-1-266-0926 / 5596
E-mail: mb@bel2.sote.hu

KONGRESSZUSI TITKÁRSÁG

Asszisztencia Szervező Kft.
1136 Budapest, Hegedűs Gy. u. 20.
Tel.: 06-1-350-1854
Fax: 06-1-350-0929
E-mail: semmelweis@asszisztencia.hu

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

www.asszisztencia.hu

